

Kansalaisten käsitykset elinluovutuksesta 2023

@Munuais- ja maksaliitto

Kantar Public 27.2.–10.3.2023

1 Johdanto

Tässä yhteenvedossa kerrotaan tulokset tutkimuksesta, jossa tarkasteltiin suomalaisten käsityksiä elinluovutuksesta.

Tutkimuksessa selvitettiin, ovatko kansalaiset ilmaisseet elinluovutustahtonsa ja miten niin tehneet ovat toimineet. Lisäksi kysyttiin ovatko ihmiset valmiita siihen, että heidän elimiään voitaisiin heidän kuolemansa jälkeen käyttää toisen ihmisen sairauden hoitoon. Toisaalta tiedusteltiin, olisivatko he itse valmiita ottamaan vastaan siirtoelimen, jos heidän sairautensa hoito vaatisi sitä.

Kiinnostuksen kohteena oli myös se, tietävätkö lähiomaiset suomalaisten elinluovutustahdosta sekä toisaalta se, ovatko he tietoisia lähiomaistensa tahdosta.

Kaksi kysymyksistä koski munuaisen luovuttamista. Ensimmäisen avulla selvitettiin, ovatko suomalaiset tietoisia siitä, että terve aikuinen voi luovuttaa toisen munuaisensa läheisensä tai muun henkilön sairauden hoitoa varten. Tämän jälkeen vastaajat saivat kertoa, olisivatko he valmiita luovuttamaan toisen munuaisensa läheisellen, jos tämän sairauden hoito edellyttäisi sitä.

Erikseen tiedusteltiin myös elinluovutusta koskevista tiedonlähteistä sekä siitä, keskustellaanko asiasta tällä hetkellä julkisuudessa sopivasti, liikaa vai liian vähän.

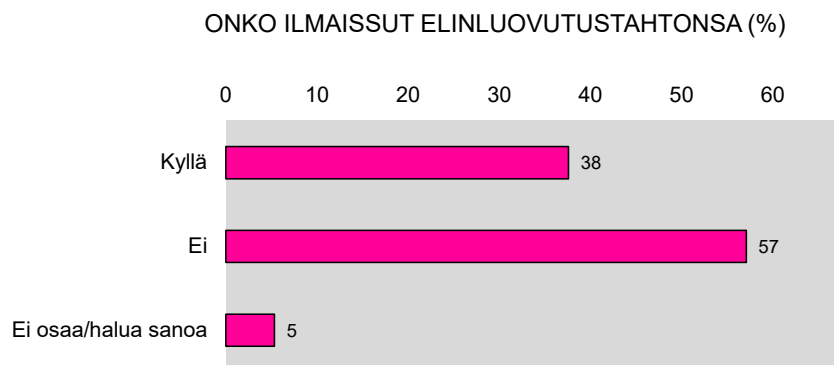
Tutkimusta varten haastateltiin 1.007 suomalaista Kantar Publicin puhelinomnibustutkimuksen (Kantarin CATIBUS) yhteydessä 27.2. – 10.3.2023 välisenä aikana. Haastateltu joukko edustaa 18 - 79 -vuotiaita suomalaisia pl. Ahvenanmaan maakunnassa asuvat.

Tulosten virhemarginaali on keskimäärin $\pm 3,1$ prosenttiyksikköä. Tutkimuksen toimeksiantaja on Munuais- ja maksaliitto ry. Tutkimus on toteutettu vastaavalla tavalla ja ajankohtana sekä osin samansisältöisenä aikaisemmin vuosina 2003, 2006, 2009, 2011, 2013, 2015, 2017, 2019 sekä 2021.

2 Elinluovutustahdon ilmaiseminen

Vajaat kaksi viidesosaa suomalaisista on ilmaissut elinluovutustahtonsa tavalla tai toisella. Niin on tehnyt tarkkaan ottaen 38 prosenttia.

57 prosenttia ei ole kertonut tahtoaan asiassa. Viisi prosenttia totesi, ettei osaa tai halua sanoa, miten on toiminut.

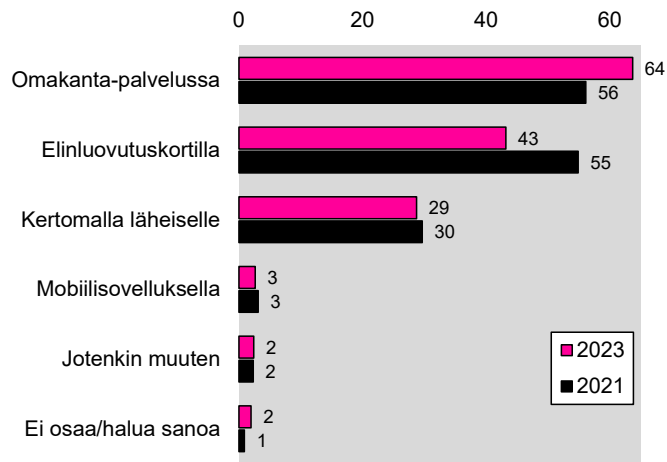

Naisista (44 %) selvästi useampi kuin miehistä (31 %) kertoi ilmaisseensa elinluovutustahtonsa. Toimihenkilöväestöstä sekä opiskelijoista suurempi osa kuin eläkeläisistä on tehnyt niin.

Enemmän muodollista koulutusta saaneista selvästi useampi kuin vähemmän koulutetuista on ilmaissut tahtonsa. Vihreistä (61 %) suurempi osa kuin muiden suurten puolueiden kannattajista on tehnyt niin. Perussuomalaiset (25 %) ja keskustalaiset (25 %) voi mainita päinvastaisesta syystä.

Elinluovutustahtonsa ilmaisseet muodostavat varsin suuren joukon. Kun ajatellaan, että haastateltava joukko edustaa runsasta 4,1 miljoonaa henkilöä, voi todeta, että elinluovutustahtonsa on ilmaissut yli puolitoista miljoonaa suomalaista.

MITEN ON ILMAISSUT ELINLUOVUTUSTAHTONSA
(% tahtonsa ilmaisseista)

Enemmistö tahtonsa ilmoittaneista kertoi hoitaneensa asian Omakanta-palvelussa, moni elinluovutuskortilla. Tämän lisäksi runsas neljännes on kertonut asiasta läheisilleen. Löytyi joukosta kourallinen niitäkin, jotka ovat hyödyntäneet ilmaisussa mobiilisovellusta tai ovat kertoneet asiasta jotenkin muuten.

Omakannan hyödyntäminen elinluovutustahdon ilmoittamistapana on yleistynyt kuluneen kahden vuoden aikana. Samaan aikaan aiempaa harvempi on kertonut tahtonsa elinluovutuskortin avulla.

3 Suhtautuminen elinten siirtoon

Useampi kuin neljä viidestä aikuisväestöön kuuluvasta suomalaisesta on edelleen ainakin periaatteessa suostuvainen antamaan kuolemansa jälkeen elimiään toisen ihmisen sairauden hoitoon.

Siirtoelimen vastaanottamisellekaan ei ole mitään periaatteellisia esteitä. Valtaenemmistö – 86 prosenttia - totesi, että jos sairauden hoito vaatisi tätä toimenpidettä, se voitaisiin hyvin tehdä. Tämäkin käsitys on ollut vankkumaton jo pitkään.

Tutkimukseen osallistunut joukko oli tässä suhteessa harvinaisen yksimielinen. Kaikkien tutkittujen väestöryhmien selkeät enemmistöt sekä ottaisivat vastaan siirtoelimen, mikäli heidän terveystilanteensa sitä edellyttäisi että suostuisivat siihen, että heidän elimiään käytetään heidän kuolemansa jälkeen toisen ihmisen sairauden hoitoon.

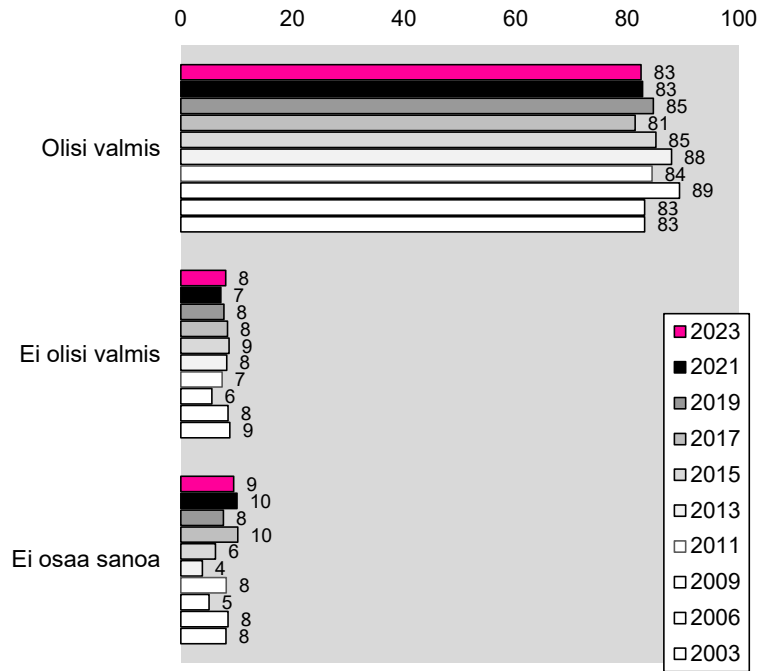
Pieni osa aivan iäkkäimmistä (65 +) suhtautuu siirtoelimen vastaanottamiseen muita varauksellisemmin. Heistä 16 prosenttia ei haluaisi sellaista. Yhtä suuri osa eläkeläisistä erottuu samasta syystä. Joukon nuorimmissa (alle 25-vuotiaat) on hieman keskimääräistä enemmän niitä, jotka eivät haluaisi antaa elimiään käytettäväksi oman kuolemansa jälkeen.

Muita vähäisiä eroja saattoi löytää esim. poliittiselta vakaumukseltaan ja sitä kautta arvomaailmaltaan erilaisten ihmisten väliltä. Tosin siinäkin kyse oli enemmän sävyeroista kuin mistään varsinaisesta näkemysten vastakkainasettelusta.

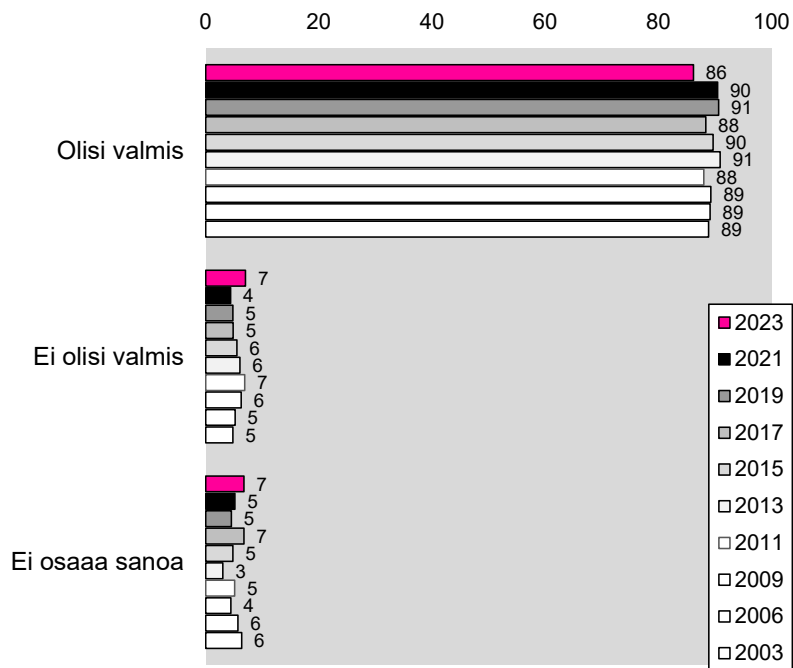
Perussuomalaisista hieman pienempi osa kuin muiden suurimpien puolueiden kannattajista antoi periaatteellisen suostumuksensa sille, että omia elimiä voitaisiin hyödyntää kuoleman jälkeen toisten ihmisten sairauksia hoidettaessa.

Heistäkin kolme neljästä (73 %) suhtautuu silti ajatukseen myötämieleisesti. Tosin vasemmistoliittolaisista (95 %) ja vihreistä (93 %) tätä mieltä on jopa useampi kuin yhdeksän kymmenestä.

PERIAATTEELLINEN VALMIUS ANTAA ELIMENSÄ
KÄYTETTÄVÄKSI OMAN KUOLEMAN JÄLKEEN (%)

PERIAATTEELLINEN VALMIUS VASTAANOTTAA SIIRTOELIN,
JOS SAIRAUDEN HOITO VAATISI SITÄ (%)

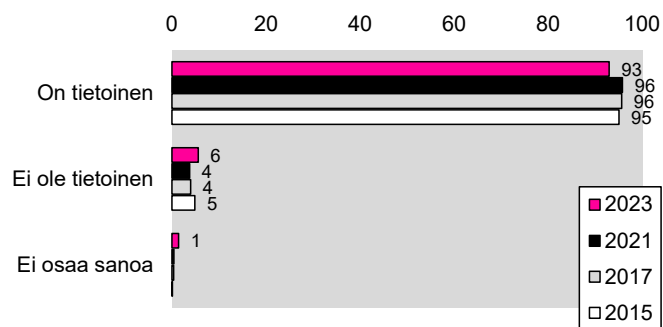

Niiltä, joilla ei ole periaatteellista valmiutta antaa elimiään, kysyttiin syytä näkemykselle. Suurin osa heistä (36 %) ajattelee, että omat elimet eivät kelpaa luovutettavaksi. Kun muistaa, että vain kahdeksan prosenttia koko joukosta suhtautui ajatukseen luovuttamisesta kielteisesti, edellä mainitut, omien elimiensä kelpoisuutta epäilevät vastaavat vajaata kolmea prosenttia koko väestöstä.

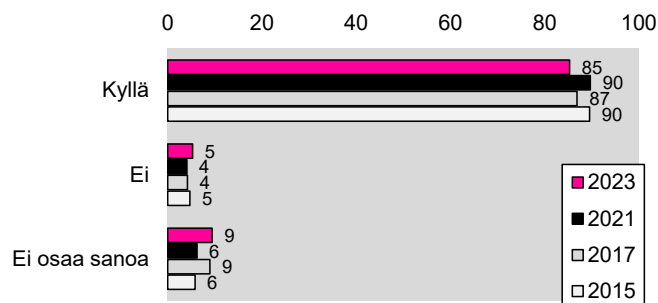
Noin puoli prosenttia suomalaisista pelkää, että elimet annettaisiin jollekulle, joka ei ansaitse niitä (8 % niistä, jotka eivät haluaisi luovuttaa) tai ei luota suomalaiseen terveydenhuoltojärjestelmään. Yksi suomalainen sadasta suhtautuu asiaan kielteisesti uskonnollisista syistä (13 %).

Lisäksi noin kolmasosalla niistä, jotka eivät haluaisi luovuttaa elimiään, oli joitain muita kuin edellä mainittuja perusteita.

TIETOISUUS SIITÄ, ETTÄ TERVE AIKUINEN VOI LUOVUTTA TOISEN MUNUAISENSA LÄHEISELLEEN TÄMÄN SAIRAUDEN HOITOA VARTEN (%)

OLISIKO VALMIS LUOVUTTAMAAN TOISEN MUNUAISENSA LÄHEISELLEEN, JOS TÄMÄN SAIRAUDEN HOITO VAATISI SITÄ(%)

Useampi kuin yhdeksän kymmenestä (93 %) on tietoinen siitä, että terve aikuinen voi luovuttaa toisen munuaisensa läheiselleen tämän sairauden hoitoa varten.

Kaikkiaan 85 prosenttia olisi valmis luovuttamaan toisen munuaisensa läheiselleen, jos tämän sairauden hoito sitä vaatisi.

4 Elinluovutustahdon tunteminen

Riippumatta siitä, olisivatko haastatellut valmiita luovuttamaan elimiään vai ei, heiltä kysyttiin, tietävätkö heidän lähiomaisensa heidän tahdostaan.

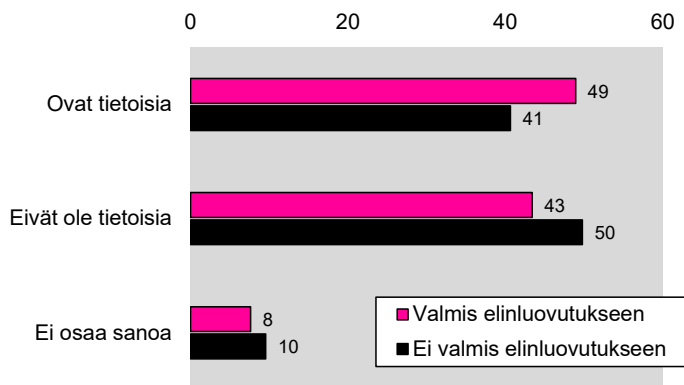
49 prosenttia niistä, jotka ovat valmiita elinluovutukseen, arvelivat läheistensä tietävän heidän tahdonsa asiassa. Joka toinen asiaan päinvastaisesti suhtautuva (50 %) puolestaan arveli, ettei heidän lähimmillään ole tietoa heidän näkemyksestään.

54 prosenttia elinluovutustahdon omaavista naisista kertoi läheistensä olevan tietoisia heidän valmiudestaan luovuttaa elimiä. Miehistä 42 prosenttia totesi saman.

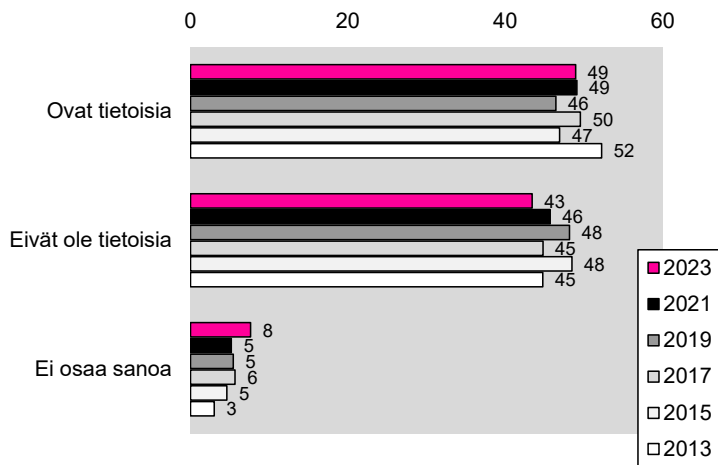
Johtajista ja ylemmistä toimihenkilöistä 57 prosenttia lukeutui tähän joukkoon, alemmista toimihenkilöistä yhtä suuri osa (57%). Myös melko monen elinluovutukseen valmiin 25-64 -vuotiaan läheinen tietää heidän tahdostaan.

Vihreiden ja vasemmistoliiton kannattajista löytää suhteellisesti ottaen paljon sellaisia, joiden läheisillä on tiedossa heidän elinluovutustahdonsa. Keskustalaisten ja perussuomalaisten omaiset tuntevat asian heikkommin.

LÄHEISTEN TIETOISUUS ELINLUOVUTUSTAHDOSTA (%)

LÄHEISTEN TIETOISUUS ELINLUOVUTUSTAHDOSTA (% niistä, jotka valmiita elinluovutukseen)

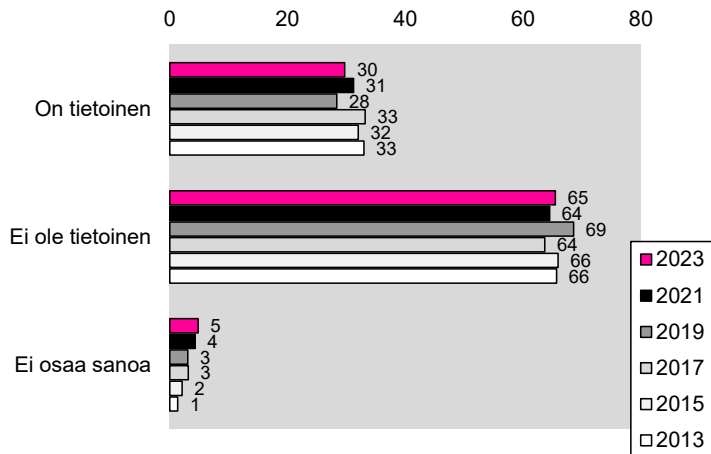
Vain vajaa kolmasosa (30 %) kertoi tietävänsä, mikä heidän kaikkein läheisimmän omaisensa elinluovutustahto on. Kaksi kolmesta (65 %) totesi, ettei tiedä sitä.

Alemmat toimihenkilöt ovat lähimpänsä tahdosta parhaiten perillä oleva ryhmä. Heistä 40 prosenttia kertoi olevansa siitä tietoinen.

Naisista useampi kuin miehistä tietää asian, 35-49-vuotiaista suurempi osa kuin muihin ikäryhmiin kuuluvista.

Vihreistä 44 prosenttia kertoi olevansa tietoinen lähimpänsä elinluovutustahdosta, vasemmistoliittolaisista 41 prosenttia. Perussuomalaisista ja keskustalaisista vain 23 prosenttia totesi saman.

TIETOISUUS LÄHIMMÄN OMAISEN
ELINLUOVUTUSTAHDOSTA (%)

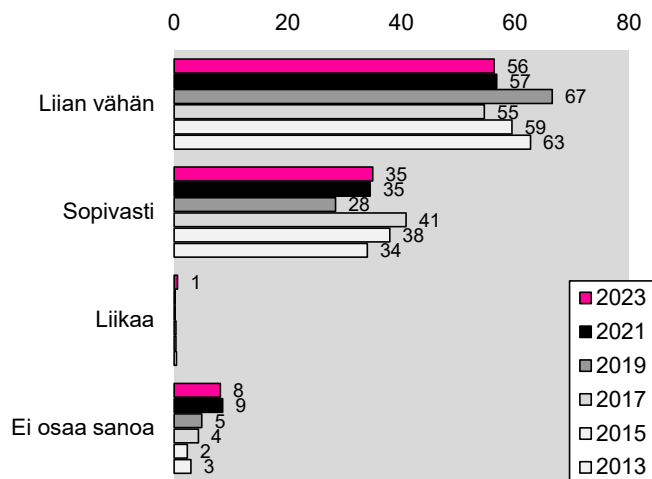

5 Elinluovutuksesta käytävä julkinen keskustelu

Enemmistön mielestä elinluovutuksesta käydään tällä hetkellä liian vähän julkista keskustelua. Tällä hetkellä kaikkiaan 56 prosenttia on asiasta tätä mieltä.

Runsaan kolmasosan (35 %) mielestä keskustelun määrä on tällä hetkellä sopiva. Vain marginaalinen (1 %) joukko ajattelee sitä olevan liiaksi. Kahdeksan vastaajaa sadasta ei osannut tai halunnut ottaa asiaan kantaa.

KÄSITYKSET JULKISUUDESSA KÄYTÄVÄN, ELINLUOVUTUSTA
KOSKEVAN KESKUSTELUN MÄÄRÄSTÄ. ASIASTA
KESKUSTELLAAN... (%)

Harvempi kuin neljä vuotta sitten on sitä mieltä, että asiasta keskustellaan tällä hetkellä liian vähän. Vastaavasti määrää sopivana pitäviä on nyt aavistuksen verran enemmän kuin silloin.

Naisista (62 %) useampi kuin miehistä (50 %) pitää tämänhetkistä keskustelua liian vähäisenä. 25-64-vuotiaista (erityisesti 35-49-vuotiaista) tällä tavalla ajattelevia löytää enemmän kuin muihin ikäryhmiin kuuluvista sekä työväestöstä (61 %) ja opiskelijoista (62 %) useammin kuin muista ammattiryhmistä.

Suurimpien puolueiden kannattajista varsinkin vasemmistoliittolaiset (80 %) kaipaavat enemmän keskustelua elinluovutuksesta. Samaa mieltä ovat myös muiden puolueiden enemmistöt.

6 Elinluovutusta koskevat tiedonlähteet

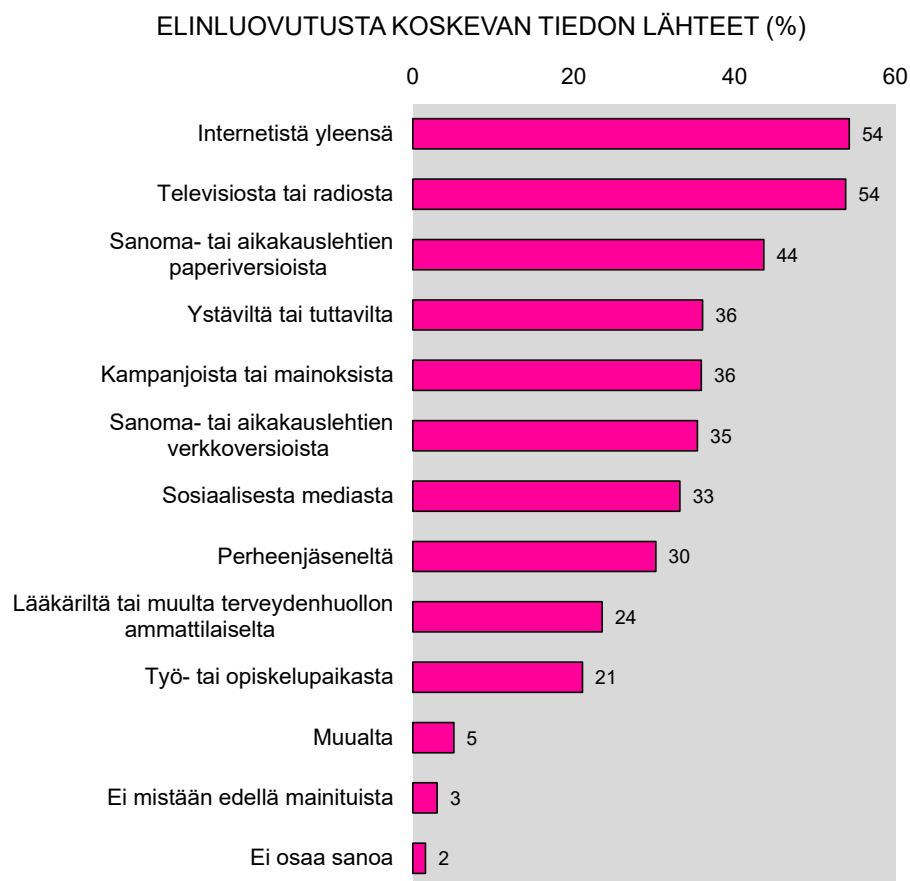
Internet sekä radio ja televisio muodostavat suomalaisille tärkeimmät elinluovutusta koskevan informaation lähteet.

54 prosenttia kertoi hyödyntäneensä niiden tarjoamaa tietoa. 44 prosenttia on saanut asiaa koskevaa tietoa sanoma- tai aikakauslehtien paperiversioista.

Niiden verkkoversiot ovat toimineet elinluovutusta koskevan tiedon lähteenä 35 prosentille. Käytännössä yhtä moni kertoi saaneensa sitä kampanjoista tai mainoksista (36 %) sekä ystävilta ja tuttavilta (36 %).

Sosiaalisen median merkitys tiedonlähteenä on selvästi pienempi kuin internetin yleensä. Silti joka kolmas (33 %) suomalainen on saanut elinluovutusta koskevaa informaatiota ”somesta”.

Melkein yhtä moni (30 %) on saanut sitä perheenjäseneltä. Lääkäriltä tai muulta terveydenhuollon ammattilaiselta tietoa on saanut joka neljäs (24 %), työ- tai opiskelupaikasta joka viides (21 %).

Eri tietolähteiden merkitys ei juurikaan vaihtele sen mukaan, mitä elinluovutuksesta käydyin keskustelun määrästä ajatellaan.

Näkemykset siitä, keskustellaanko elinluovutuksesta sopivasti vai liian vähän, ei suuremmin tuota eroja eri tiedonlähteiden välille.

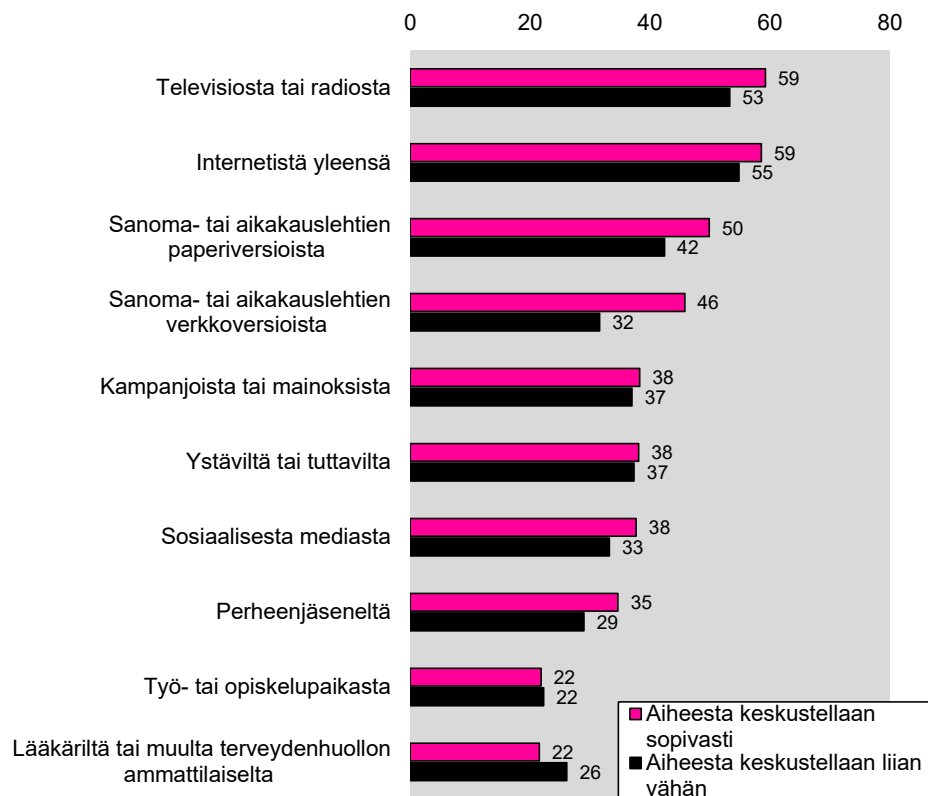

Niistä, joiden mielestä asiasta keskustellaan sopivasti, jonkin verran suurempi osa kuin niistä, jotka kaipaisivat sitä nykyistä enemmän, pitävät silti eräitä lähteitä tärkeinä.

Suurimmillaan ero on arvioitaessa sanoma- tai aikakauslehtien verkkoversioiden merkitystä. Ensin mainituista 46 prosenttia pitää niitä itselleen tärkeinä tapoina hankkia informaatiota, jälkimmäisistä ainoastaan 32 prosenttia.

Ensin mainituista suurempi osa kuin jälkimmäisistä mainitsi tässä yhteydessä myös sanoma- tai aikakauslehtien paperiversiot, radion ja television sekä sosiaalisen median.

ELINLUOVUTUSTA KOSKEVAN TIEDON LÄHTEET (%)

Yhteenvedon liitteenä löytyvät myös graafiset esitykset, joista näkee, kuinka paljon eri väestöryhmät ovat saaneet tietoa kustakin lähteestä.

Ikä aiheuttaa tässä huomattavaa vaihtelua.

50 vuotta täyttäneiden enemmistö on saanut aihetta koskevaa tietoa sanoma- ja aikakauslehtien paperiversioista. Esim. alle 25-vuotiaista vain 16 prosenttia kertoi samasta.

Myös televisio ja radio ovat leimallisesti keski-ikäisten ja iäkkäämpien tapa hankkia tietoa elinluovutuksesta. 50-vuotta täyttäneistä niin on tehnyt 61 prosenttia, 65-vuotiaista ja iäkkäämmistä vielä hieman useampi (65 %).

Nuorimmalle ikäryhmälle sosiaalinen media puolestaan muodostaa selvästi tärkeämmän tavan hankkia tietoa kuin muun ikäisille. Peräti 64 prosenttia alle 25-vuotiaista kertoi saaneensa elinluovutusta koskevaa informaatiota sieltä.

Ystävät ja tuttavat ovat jonkin verran tärkeämpiä alle kuin yli 50-vuotiaille. Perheenjäsenten merkitys on selvästi suurempi alle 25-vuotiaille kuin millekään muulle ikäryhmälle. Myös keskimääräistä useampi 25-34-vuotias pitää perheenjäsentä tärkeänä lähteenä.

Kampanjat ja mainokset, työ- tai opiskelupaikka sekä sosiaalinen media ovat naisille hieman tärkeämpiä tiedonlähteitä kuin miehille.

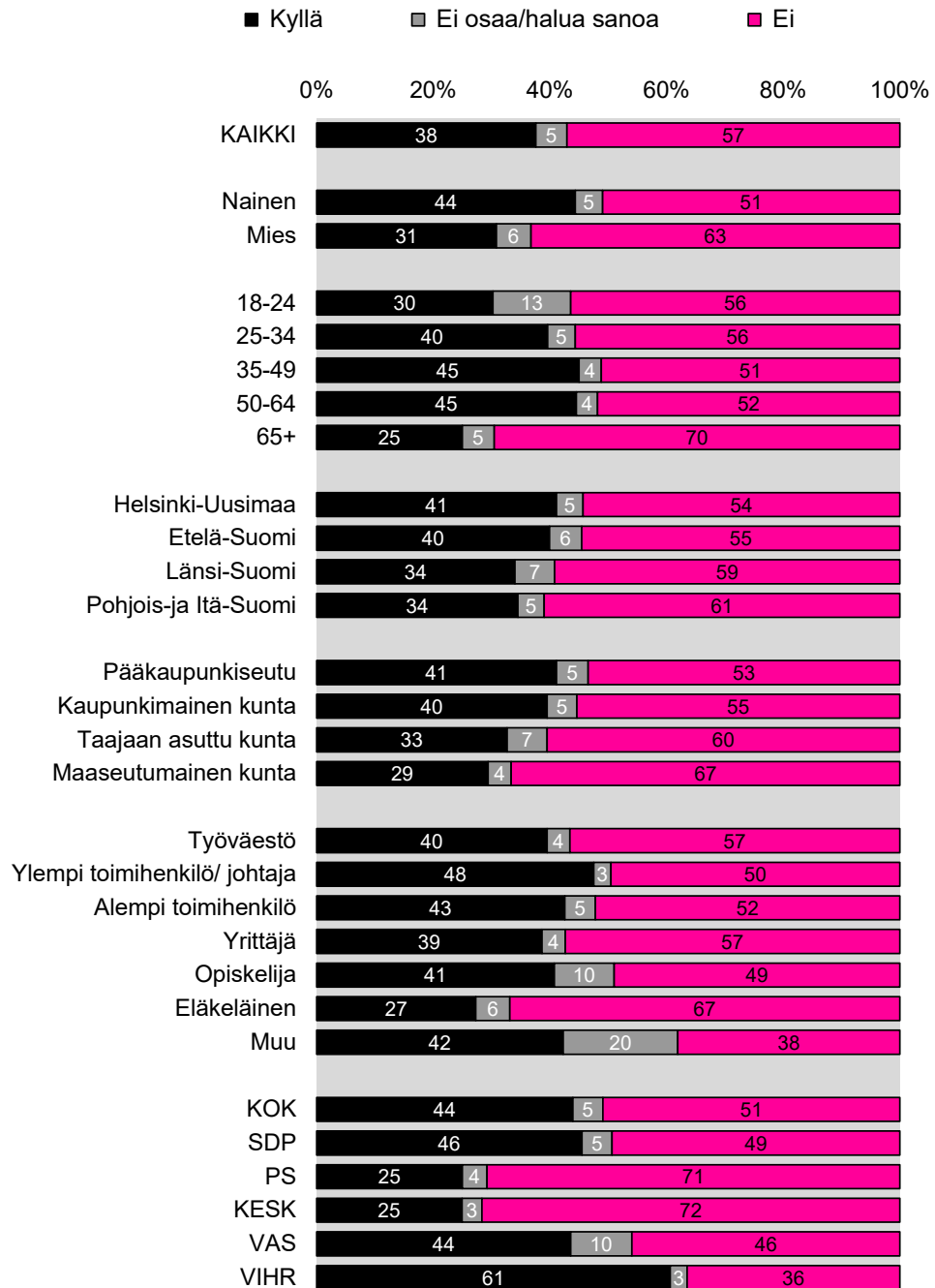
Työ- ja opiskelupaikan mainitsi keskimääräistä useampi opiskelija ja työväestöön kuuluva. 25-34-vuotiaista saman totesi useampi kuin muun ikäisistä.

Keskimääräistä useampi opiskelija mainitsi tässä yhteydessä myös terveydenhuollon ammattilaisen. Myös perheenjäsenet ovat heille tärkeä lähde.

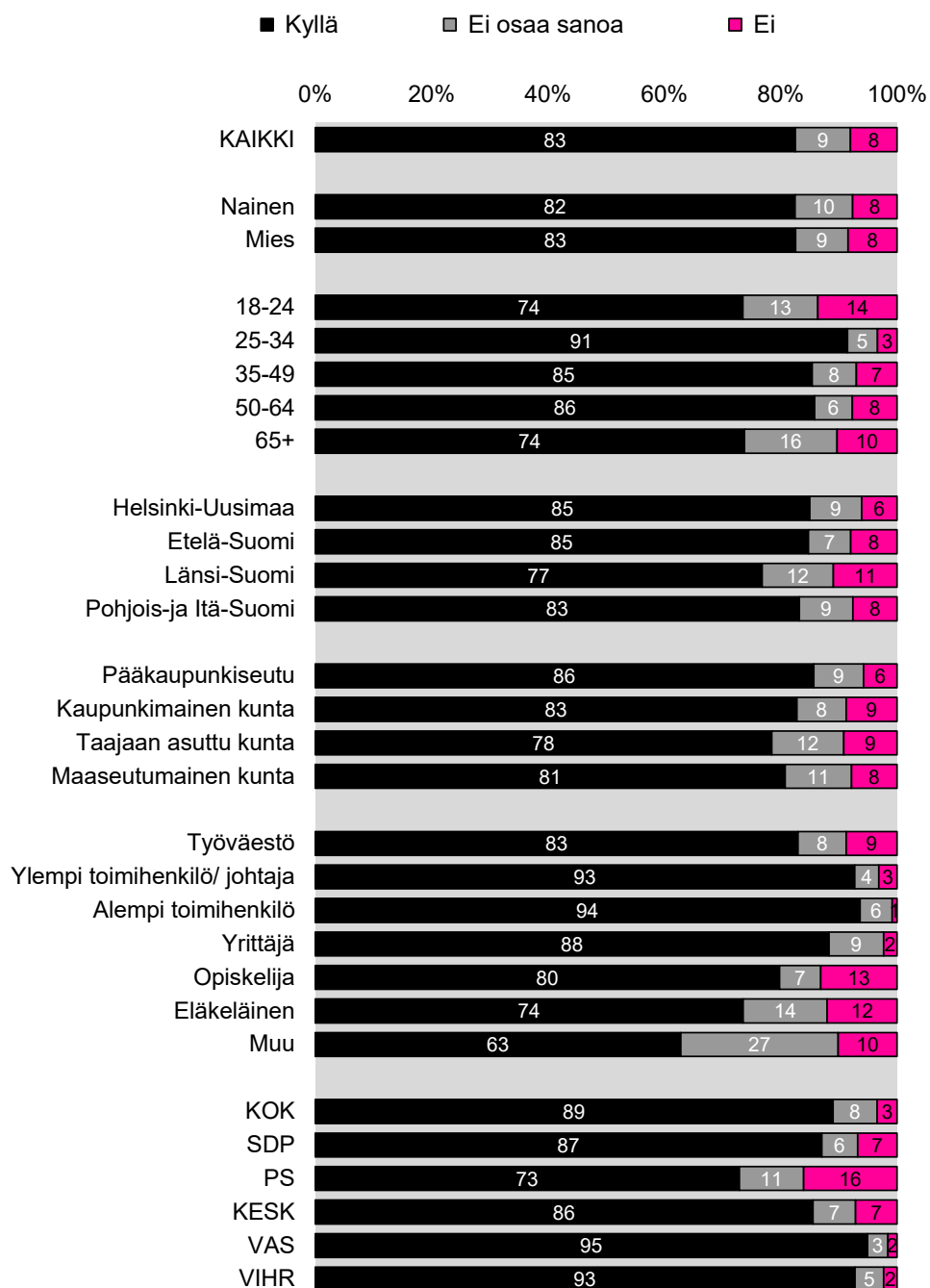
Opiskelijoista selvästi suurempi osa kuin muihin ammattiryhmiin kuuluvista on saanut tietoa sekä internetistä yleensä että sosiaalisesta mediasta.

Elinluovutusta koskevat kampanjat ja mainokset taas on havaittu yhtä hyvin kaikissa väestöryhmissä. Vaikka pieniä eroja voikin havaita, tämä ei selvästikään (pl. sukupuoli) ole varsinaisesti mikään sosioekonomisesti jäsentyvä asia.

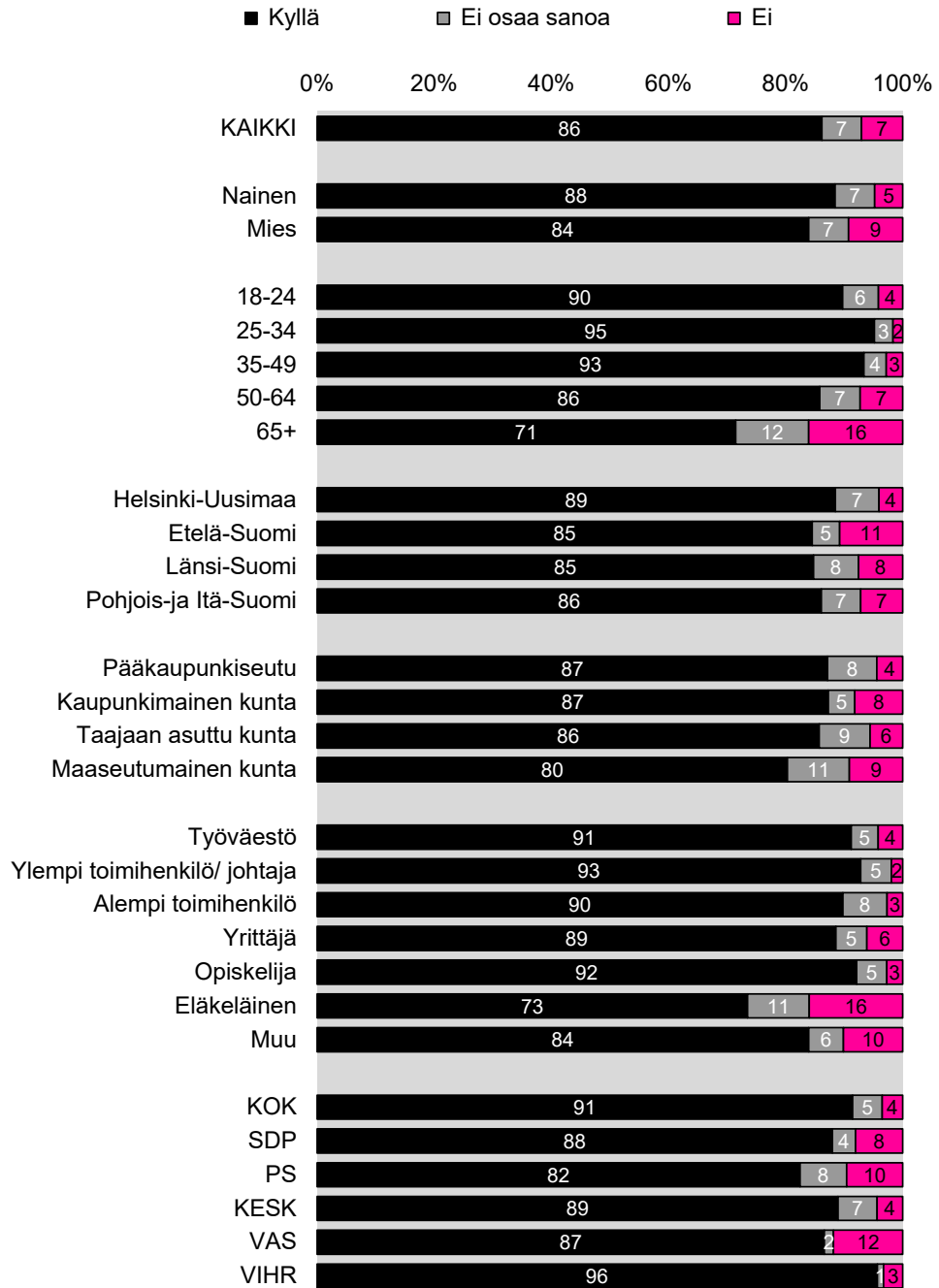
ONKO ILMAISSUT ELINLUOVUTUSTAHTONSA (%)

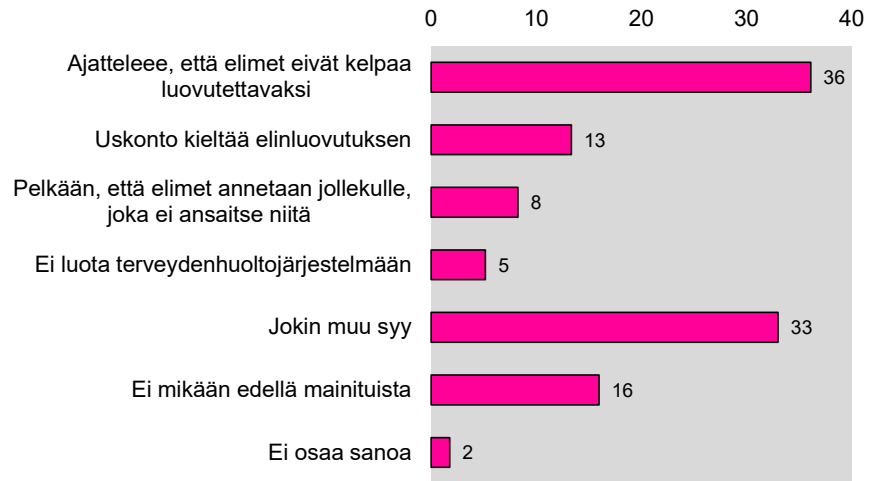
PERIAATTEELLINEN VALMIUS ANTAA ELIMENSÄ
KÄYTETTÄVÄKSI OMAN KUOLEMAN JÄLKEEN (%)

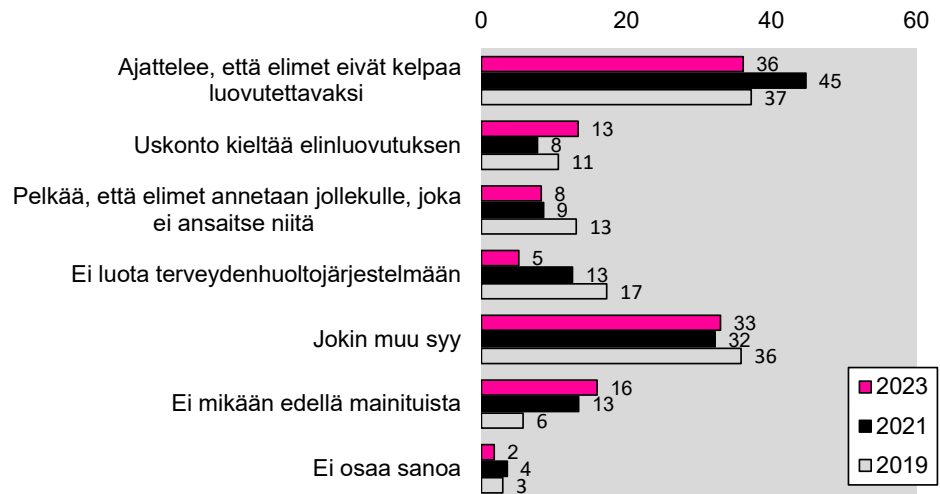
PERIAATTEELLINEN VALMIUS VASTAANOTTAA SIIRTOELIN,
JOS SAIRAUDEN HOITO VAATISI SITÄ (%)

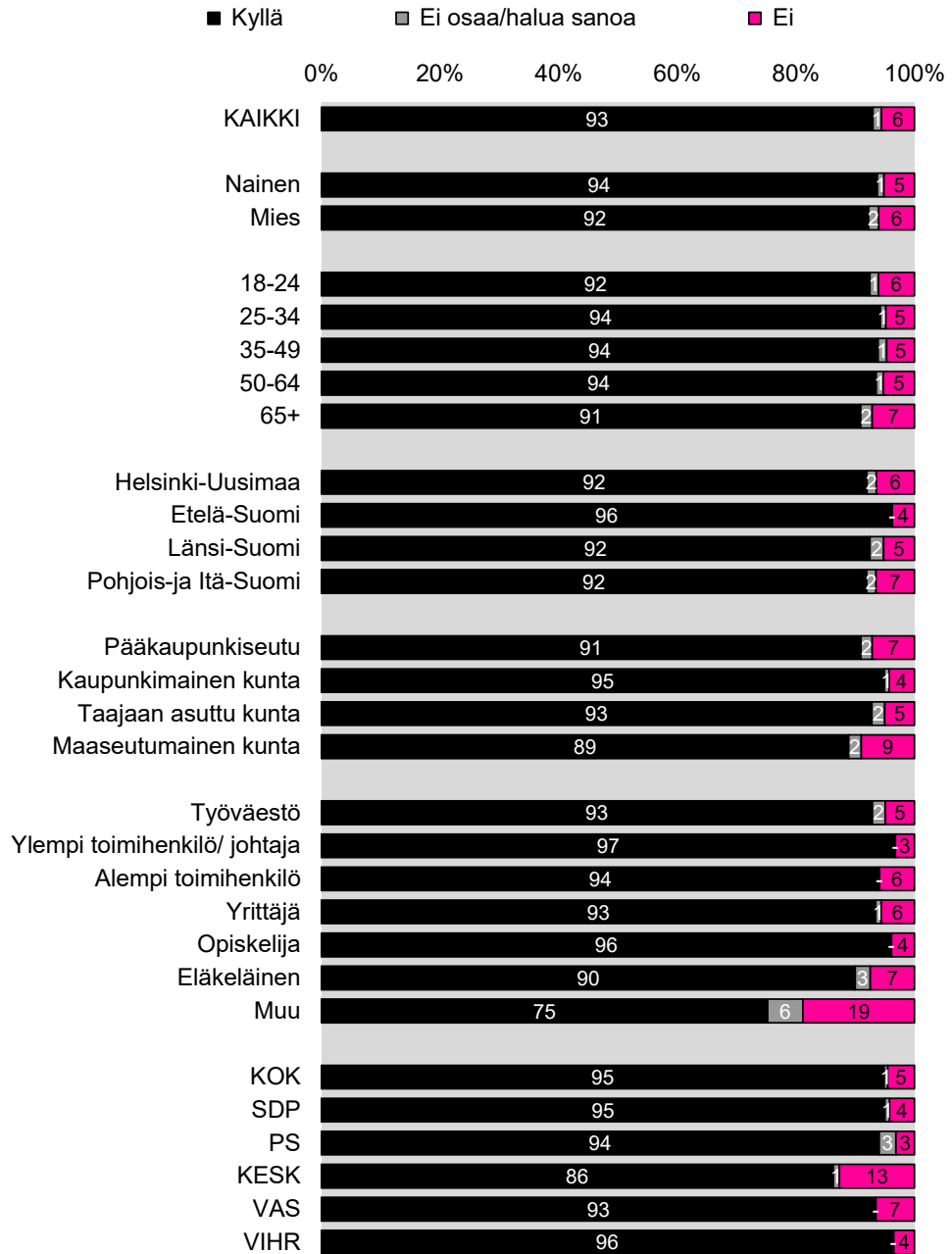
MIKSI EI OLE VALMIS SIIHEN, ETTÄ OMIA ELIMIÄ VOISI
KÄYTTÄÄ (% niistä, jotka eivät halua luovuttaa)

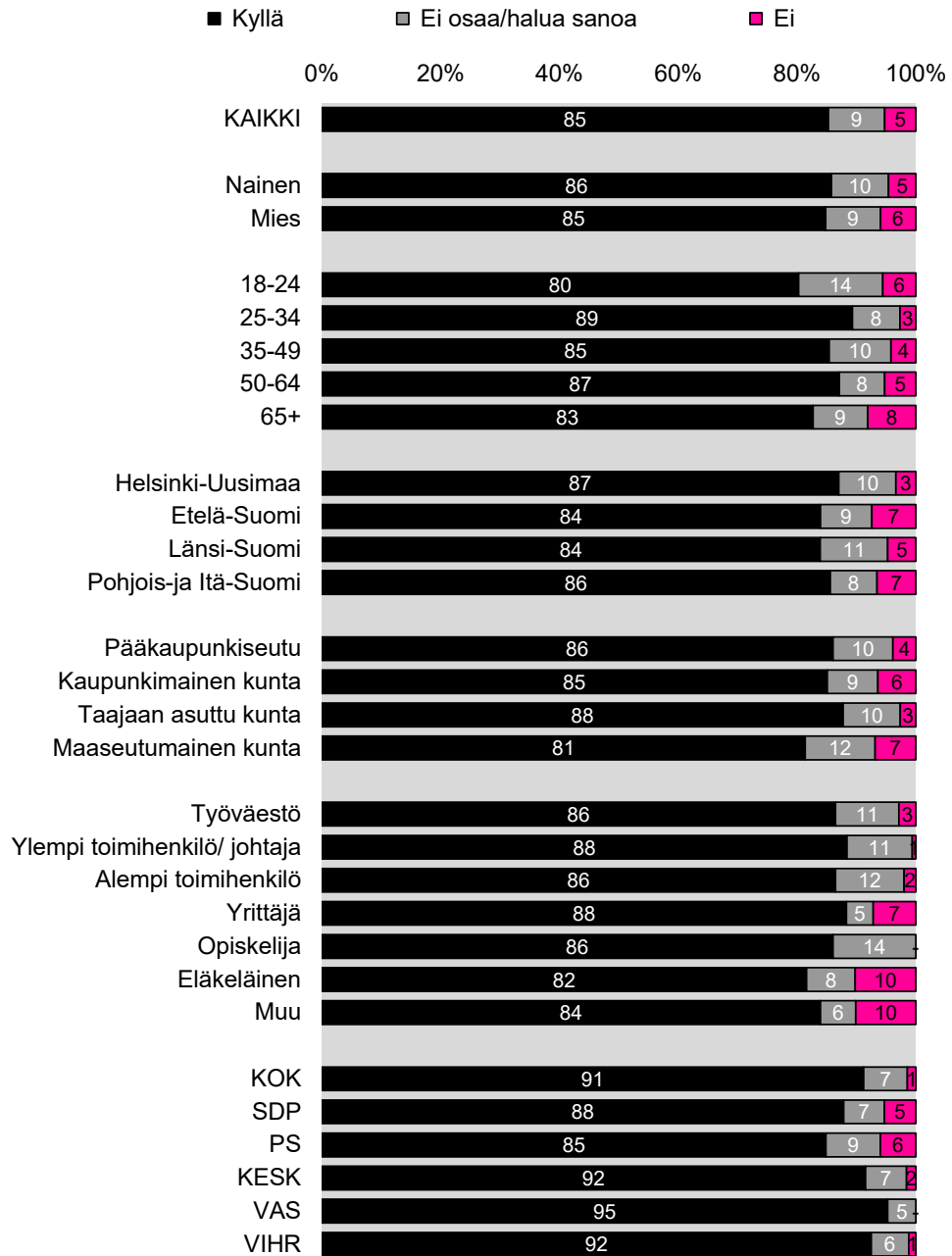
MIKSI EI OLE VALMIS SIIHEN, ETTÄ OMIA ELIMIÄ VOISI
KÄYTTÄÄ (% niistä, jotka eivät halua luovuttaa)

TIETOISUUS SIITÄ, ETTÄ TERVE AIKUINEN VOI LUOVUTTAA
TOISEN MUNUAISENSA LÄHEISELLEEN TÄMÄN SAIRAUDEN
HOITOA VARTEN (%)

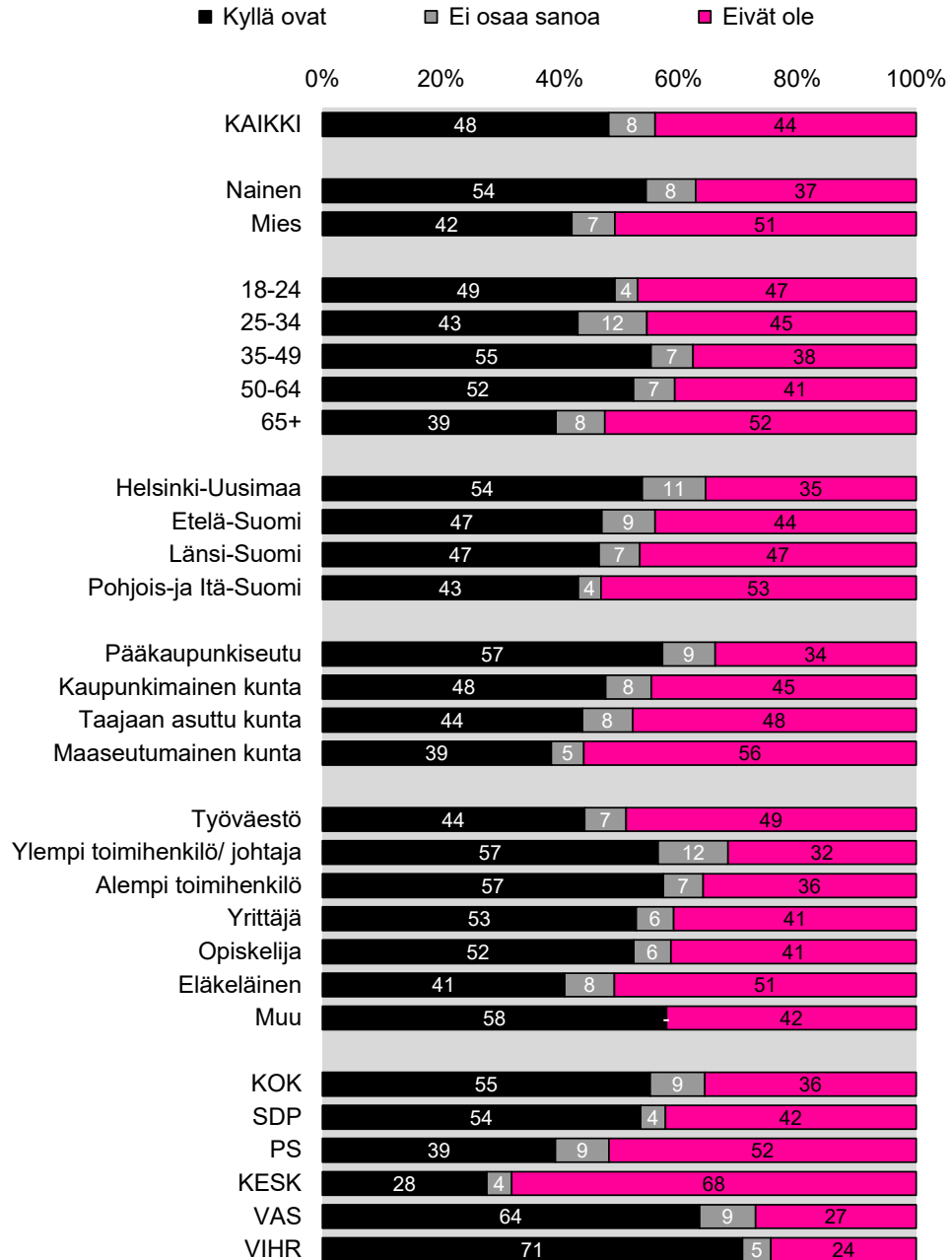

OLISIKO VALMIS LUOVUTTAMAAN TOISEN MUNUAISENSA
LÄHEISELLEEN, JOS TÄMÄN SAIRAUDEN HOITO VAATISI SITÄ
(%)

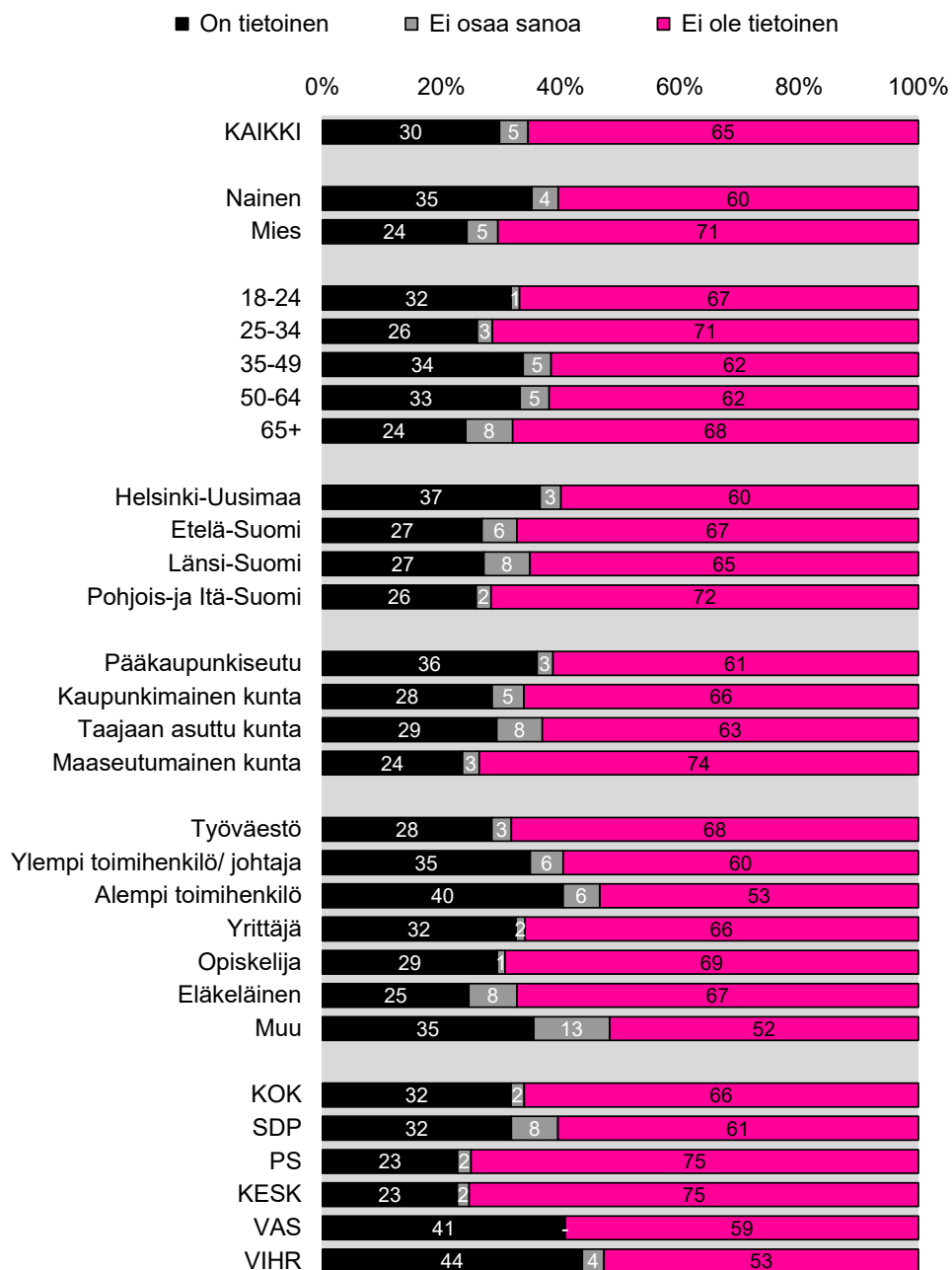

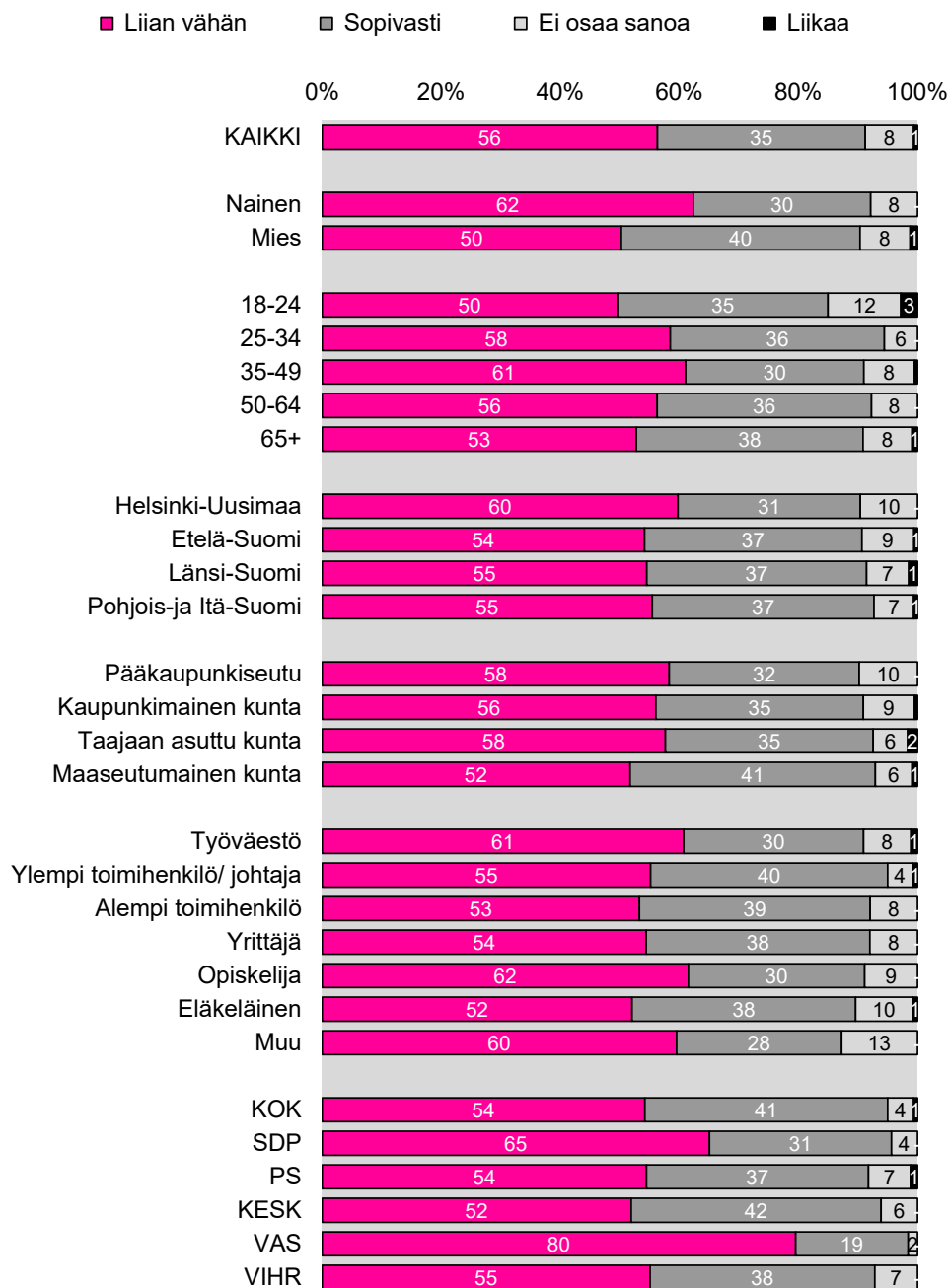
LÄHEISTEN TIETOISUUS ELINLUOVUTUSTAHDOSTA (% niistä,
joilla elinluovutustahto)

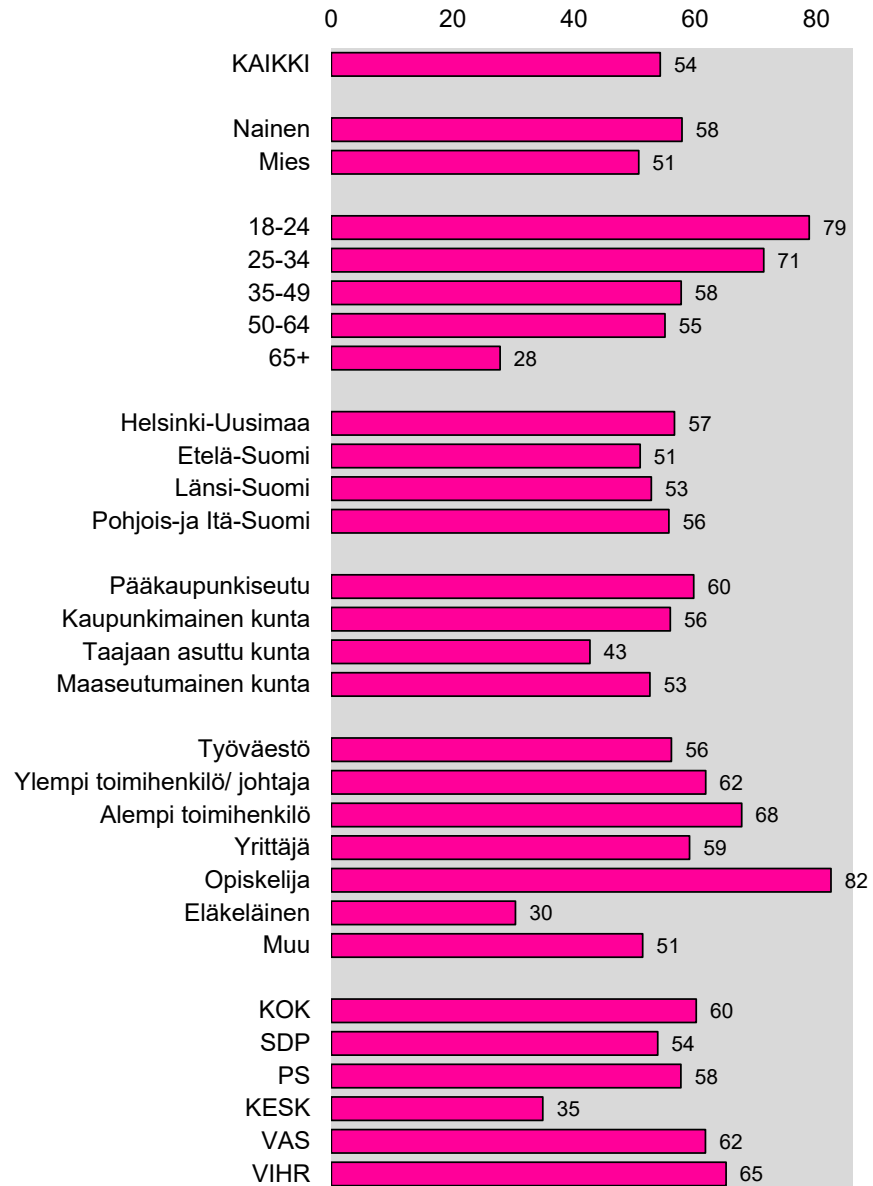
TIETOISUUS LÄHIMMÄN OMAISEN ELINLUOVUTUSTAHDOSTA (%)

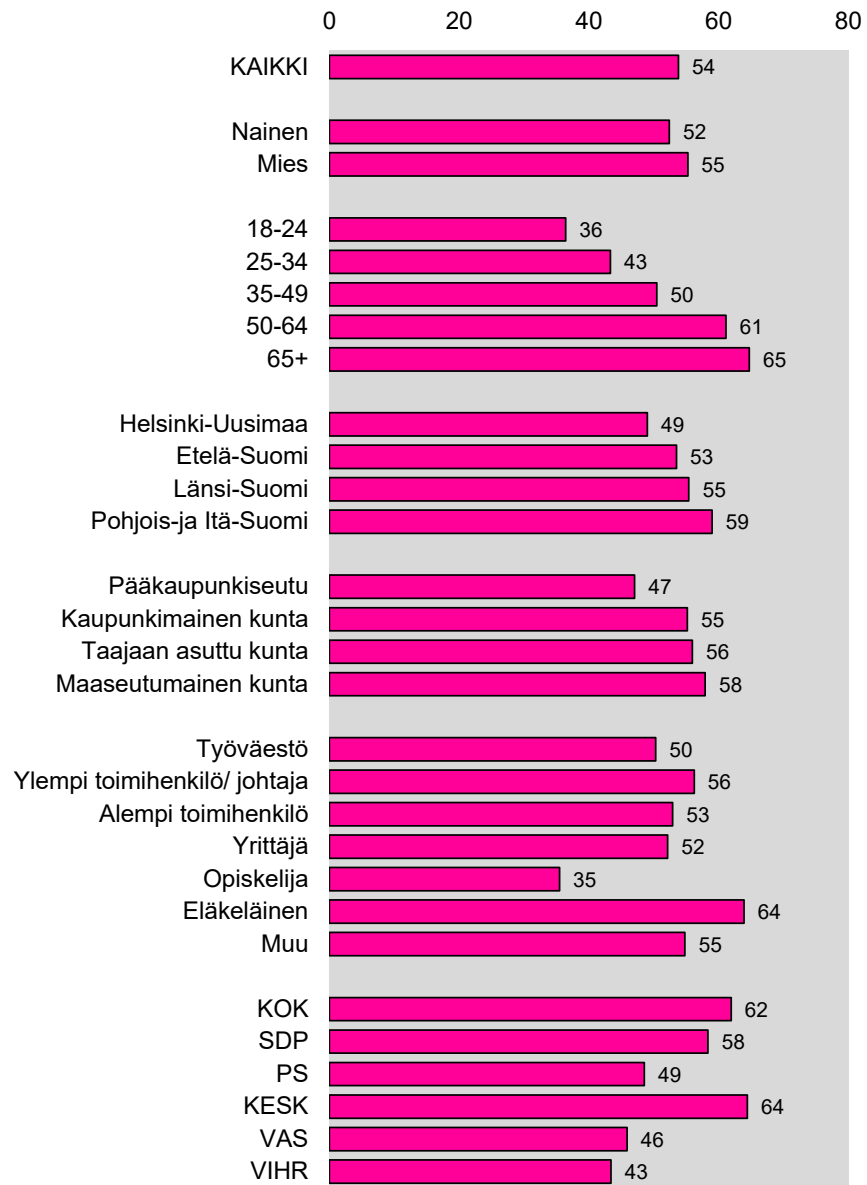
KÄSITYKSET JULKISUUDESSA KÄYTTÄVÄN, ELINLUOVUTUSTA
KOSKEVAN KESKUSTELUN MÄÄRÄSTÄ. ASIASTA
KSKUSTELLAAN...(%)

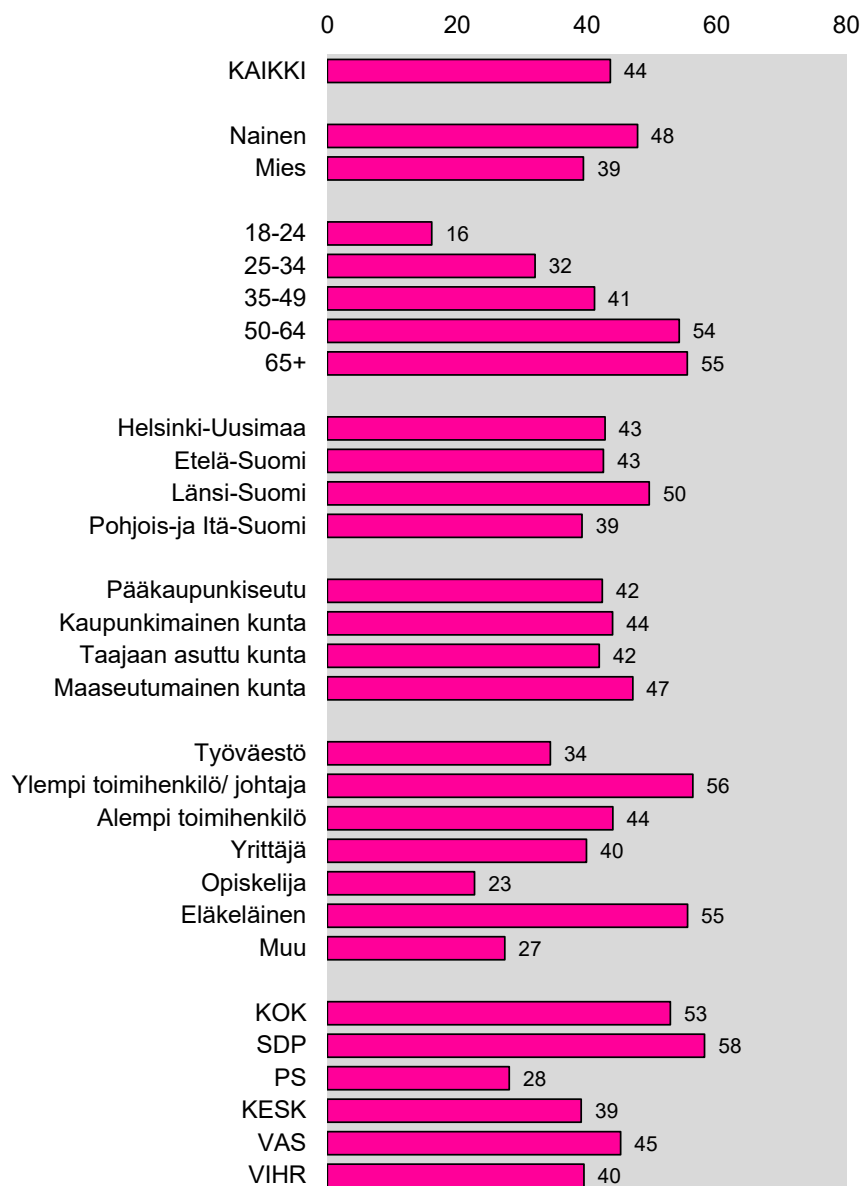
ELINLUOVUTUSTA KOSKEVAN TIEDON LÄHTEET:
internet yleensä (%)

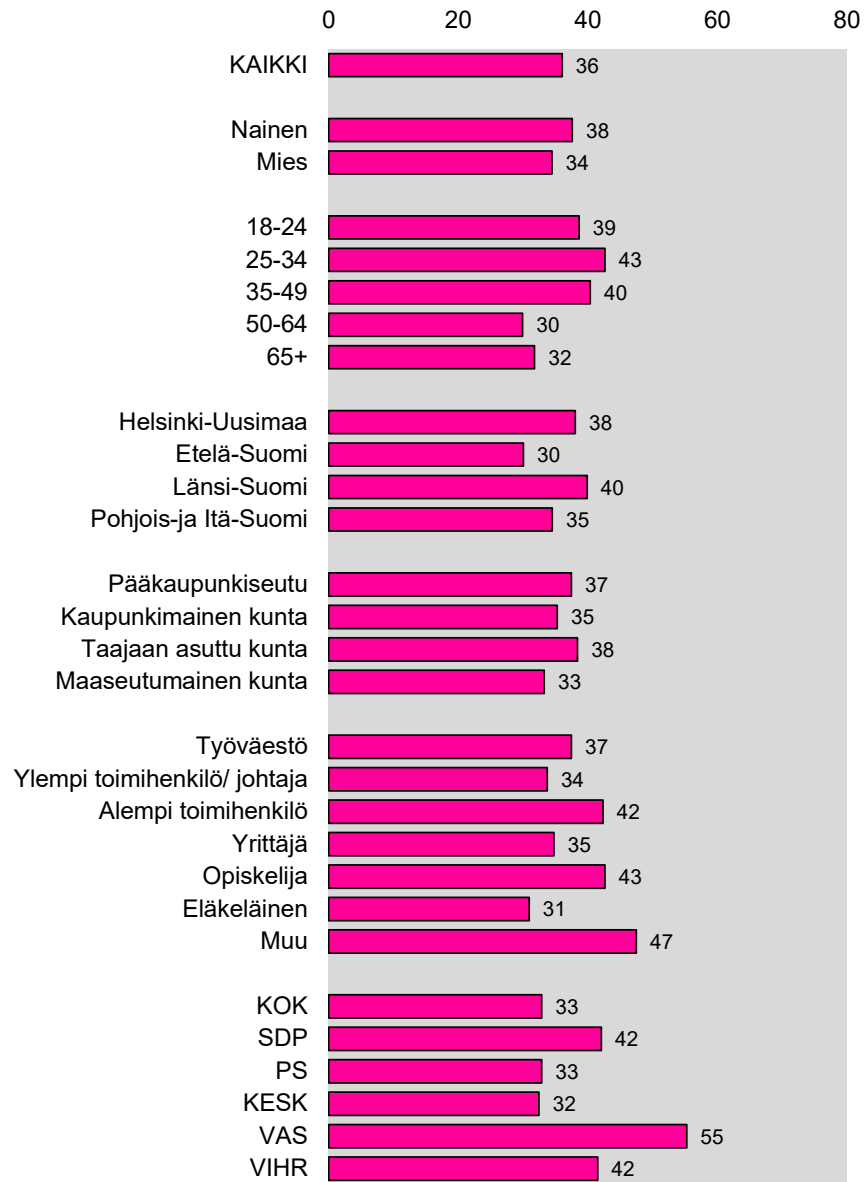
ELINLUOVUTUSTA KOSKEVAN TIEDON LÄHTEET:
televisio tai radio (%)

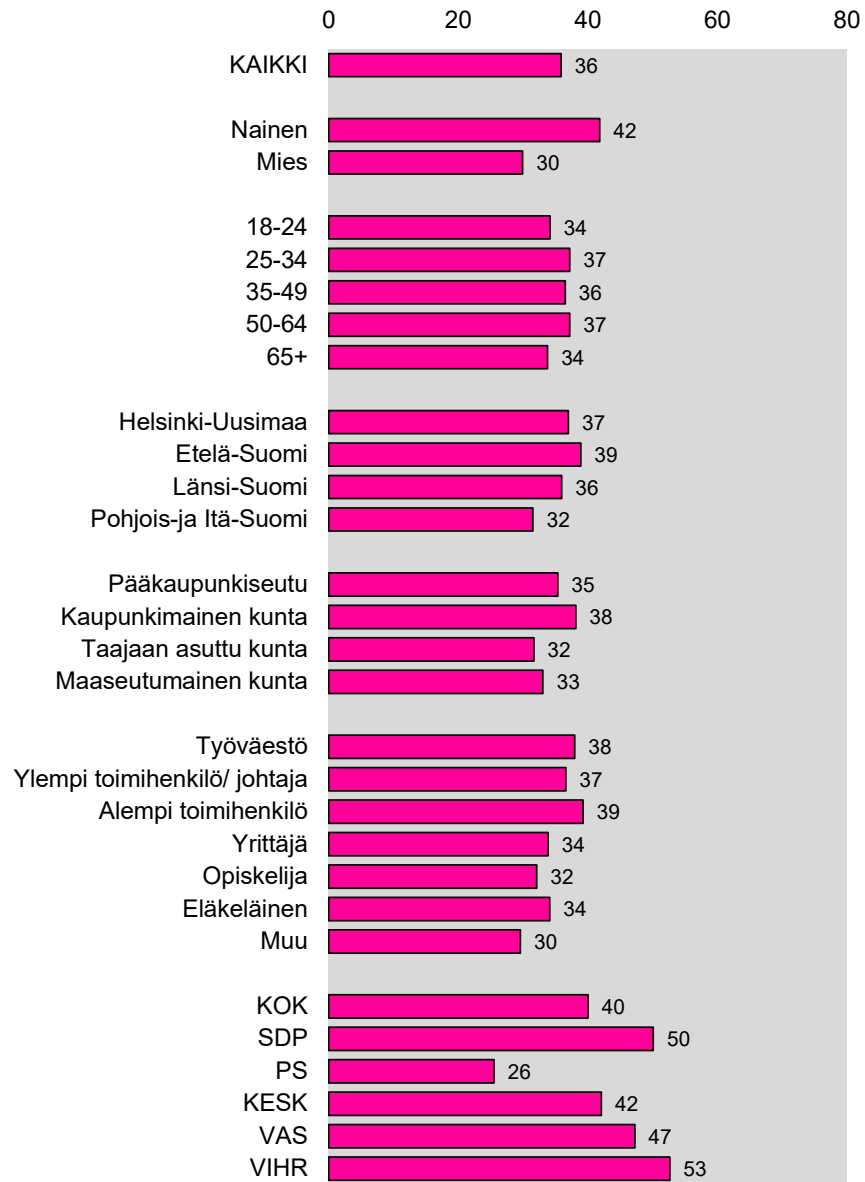
ELINLUOVUTUSTA KOSKEVAN TIEDON LÄHTEET:
sanoma- tai aikakauslehtien paperiversiot (%)

ELINLUOVUTUSTA KOSKEVAN TIEDON LÄHTEET:
ystävät tai tuttavat (%)

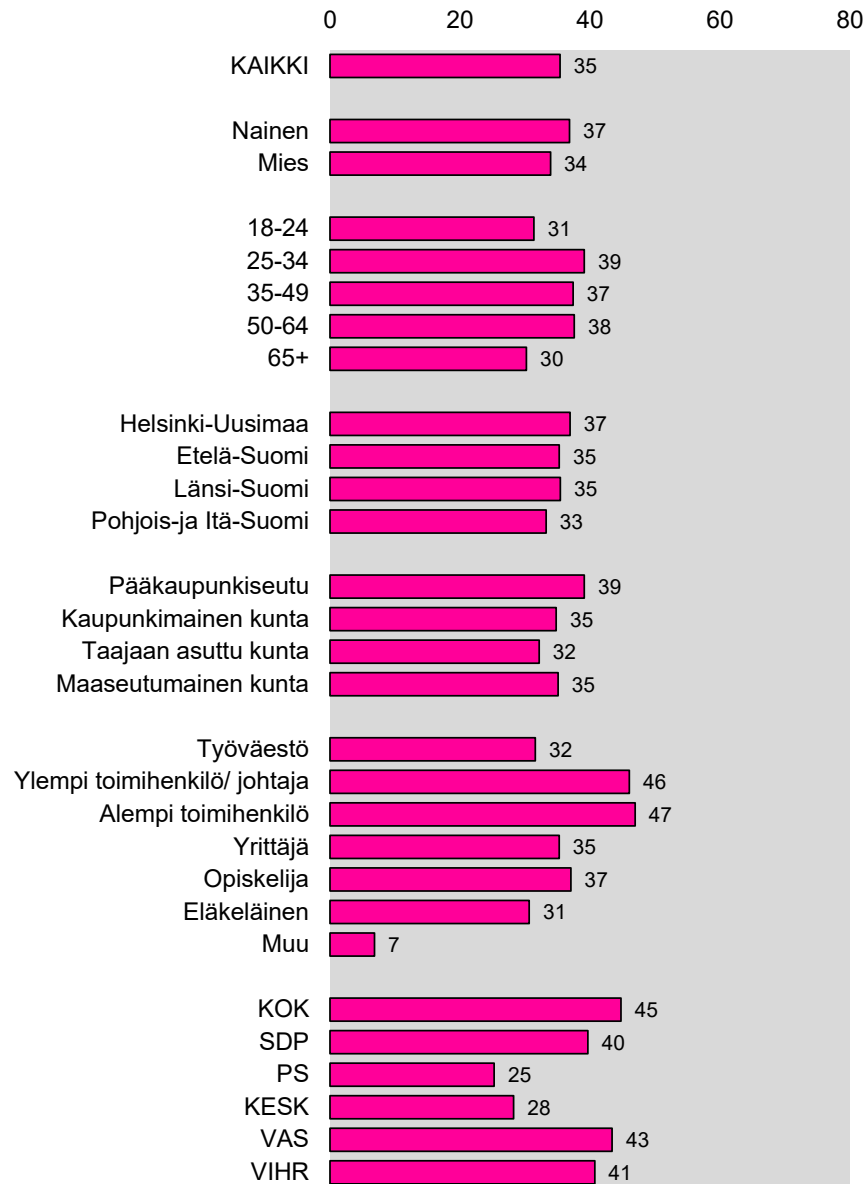

ELINLUOVUTUSTA KOSKEVAN TIEDON LÄHTEET:
kampanjat tai mainokset (%)

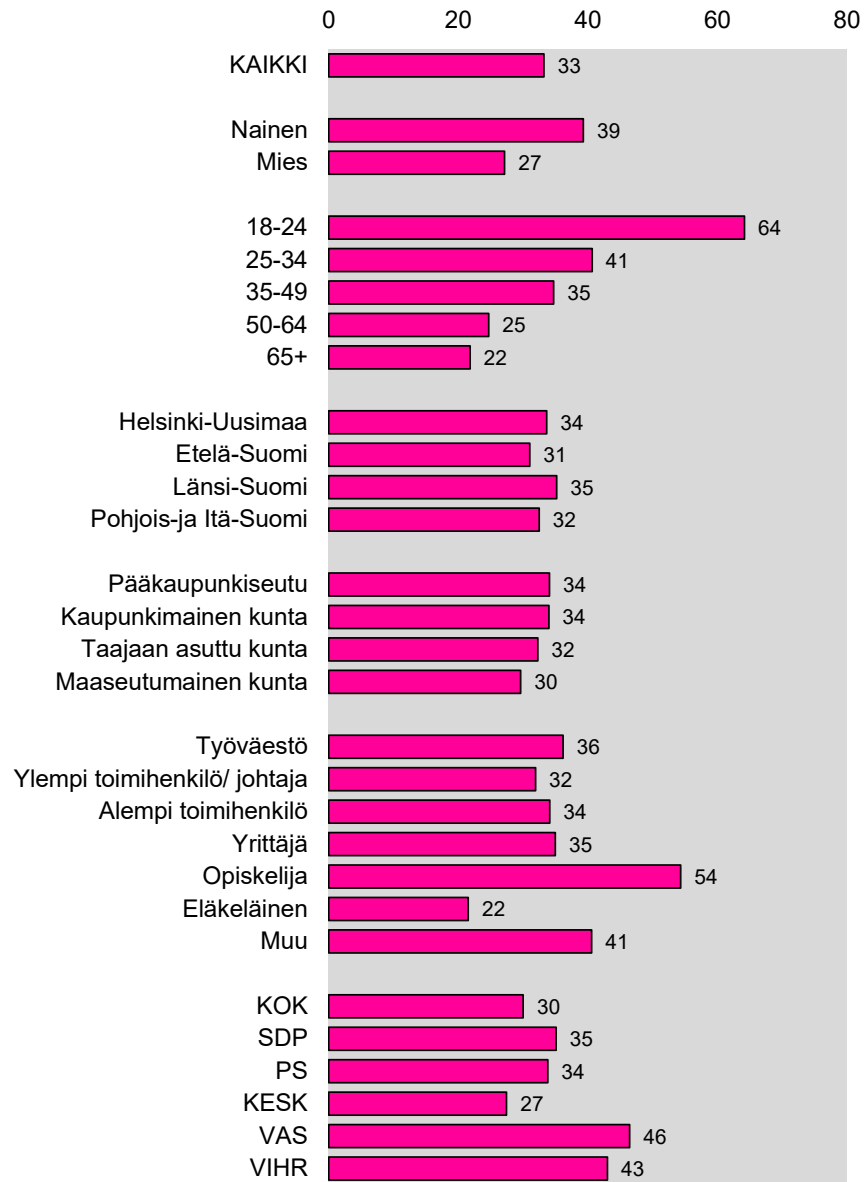

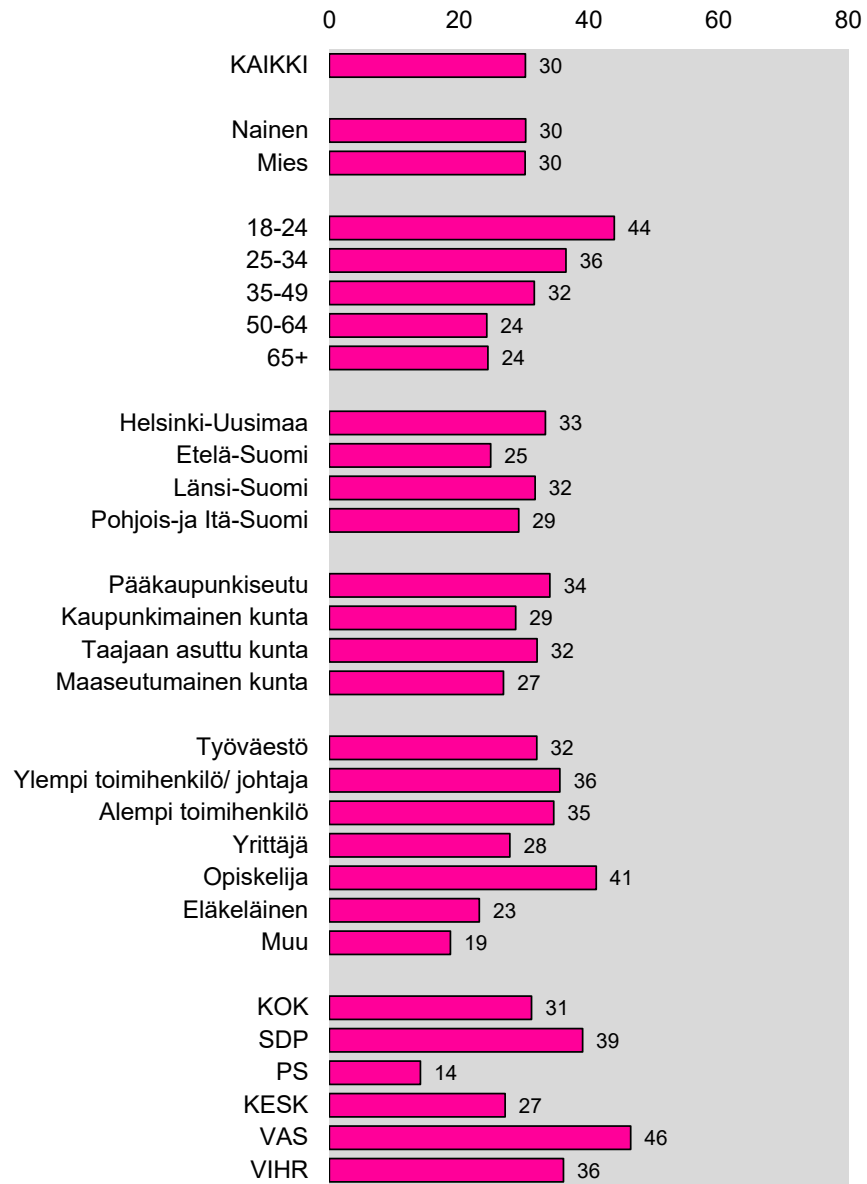
ELINLUOVUTUSTA KOSKEVAN TIEDON LÄHTEET:
sanoma- tai aikakauslehtien verkkoversiot (%)

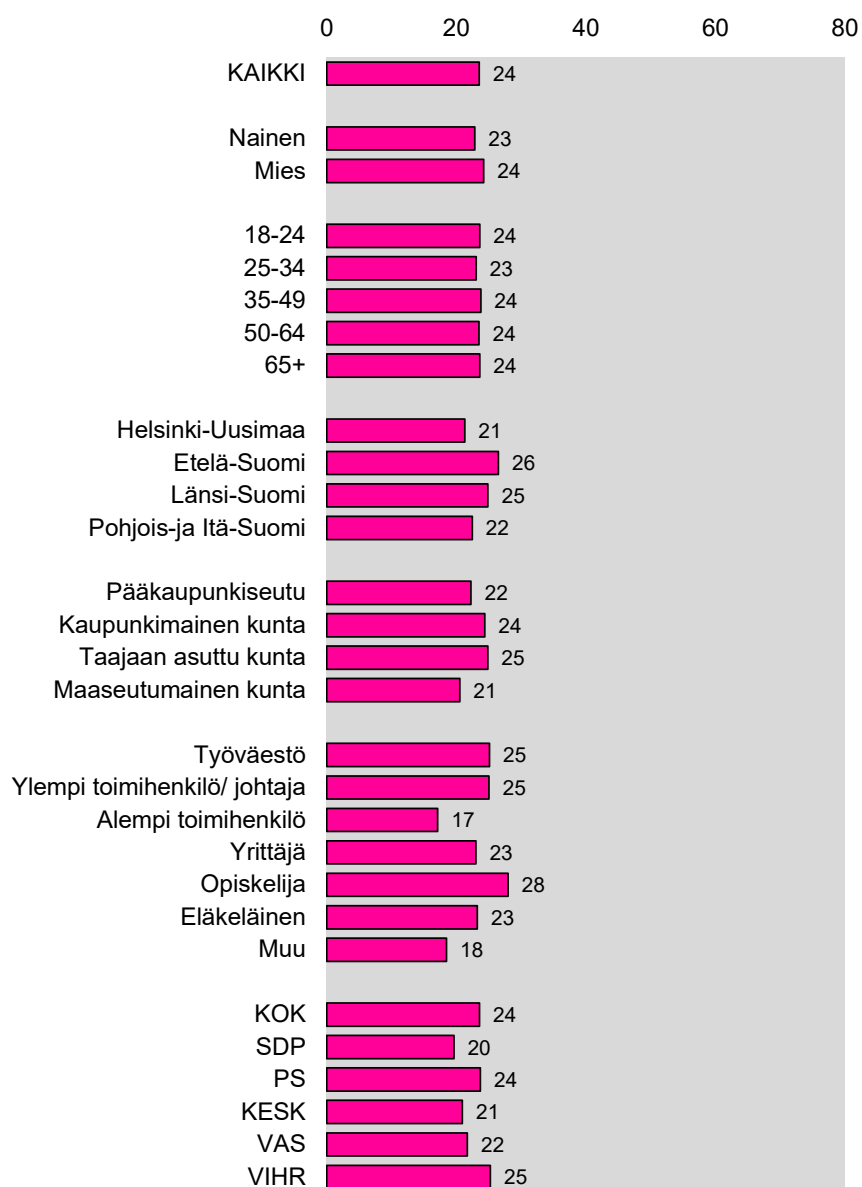
ELINLUOVUTUSTA KOSKEVAN TIEDON LÄHTEET:
sosiaalinen media (%)

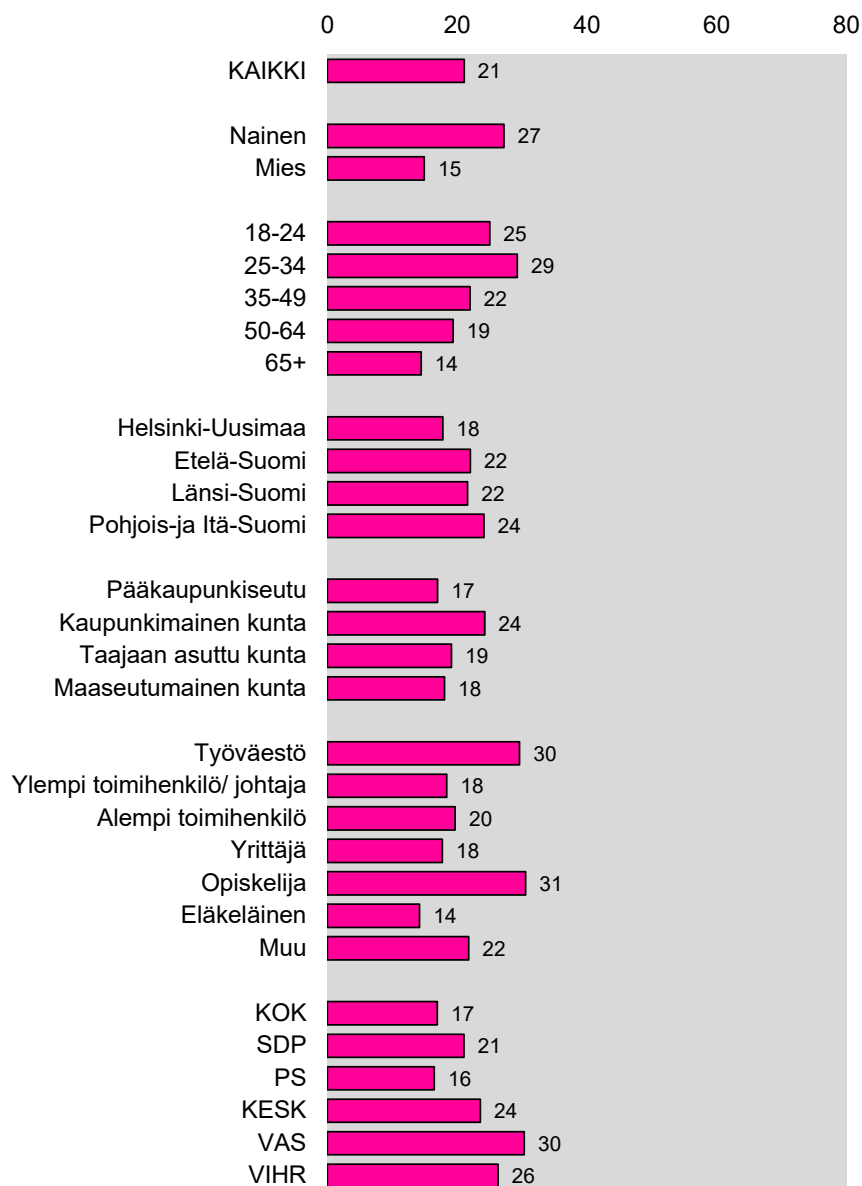
ELINLUOVUTUSTA KOSKEVAN TIEDON LÄHTEET:
perheenjäsen (%)

ELINLUOVUTUSTA KOSKEVAN TIEDON LÄHTEET:
lääkäri tai muu terveydenhuollon ammattilainen (%)

ELINLUOVUTUSTA KOSKEVAN TIEDON LÄHTEET:
työ- tai opiskelupaikka (%)

PERIAATTEELLINEN VALMIUS ANTAA ELIMENSÄ
KÄYTETTÄVÄKSI OMAN KUOLEMAN JÄLKEEN

		<i>Olisi valmis</i>	<i>Ei olisi valmis</i>	<i>Ei osaa sanoa</i>
KAIKKI	2023	83	8	9
	2021	83	7	10
	2019	85	8	8
	2017	81	8	10
	2015	85	9	6
	2013	88	8	4
	2011	84	7	8
	2009	89	6	5
	2006	83	8	8
	2003	83	9	8
Nainen	2023	82	8	10
	2021	85	6	10
	2019	86	7	6
	2017	82	8	10
	2015	87	7	6
	2013	91	6	3
	2011	86	6	8
	2009	91	5	4
	2006	85	7	8
	2003	85	8	7
Mies	2023	83	8	9
	2021	81	9	10
	2019	83	8	9
	2017	81	9	10
	2015	83	10	7
	2013	85	11	5
	2011	83	9	8
	2009	88	6	6
	2006	81	10	9
	2003	81	10	10

PERIAATTEELLINEN VALMIUS ANTAA ELIMENSÄ
KÄYTETTÄVÄKSI OMAN KUOLEMAN JÄLKEEN

		<i>Olisi valmis</i>	<i>Ei olisi valmis</i>	<i>Ei osaa sanoa</i>
KAIKKI	2023	83	8	9
	2021	83	7	10
	2019	85	8	8
	2017	81	8	10
	2015	85	9	6
	2013	88	8	4
	2011	84	7	8
	2009	89	6	5
	2006	83	8	8
	2003	83	9	8
Alle 25	2023	74	14	13
	2021	87	5	8
	2019	84	8	8
	2017	85	5	10
	2015	89	6	5
	2013	88	8	4
	2011	83	8	9
	2009	90	7	2
	2006	78	13	9
	2003	90	3	6
25-34	2023	91	3	5
	2021	88	3	9
	2019	90	6	3
	2017	88	3	9
	2015	95	3	2
	2013	94	4	2
	2011	88	7	5
	2009	94	1	5
	2006	89	6	5
	2003	90	5	4
35-49	2023	85	7	8
	2021	90	3	7
	2019	88	5	7
	2017	88	6	7
	2015	92	3	5
	2013	92	6	2
	2011	90	5	5
	2009	91	5	4
	2006	92	5	3
	2003	87	8	4
50-64	2023	86	8	6
	2021	87	9	7
	2019	85	7	8
	2017	78	11	12
	2015	80	13	7
	2013	85	11	4
	2011	83	6	11
	2009	86	8	6
	2006	82	7	11
	2003	78	11	10
65-	2023	74	10	16
	2021	68	15	18
	2019	77	12	11
	2017	70	15	14
	2015	73	17	11
	2013	81	11	8
	2011	77	13	10
	2009	86	6	9
	2006	67	16	17
	2003	68	15	17

PERIAATTEELLINEN VALMIUS ANTAA ELIMENSÄ
KÄYTETTÄVÄKSI OMAN KUOLEMAN JÄLKEEN

		<i>Olisi valmis</i>	<i>Ei olisi valmis</i>	<i>Ei osaa sanoa</i>
KAIKKI	2023	83	8	9
	2021	83	7	10
	2019	85	8	8
	2017	81	8	10
	2015	85	9	6
	2013	88	8	4
	2011	84	7	8
	2009	89	6	5
	2006	83	8	8
	2003	83	9	8
Pääkaupunkiseutu	2023	86	6	9
	2021	86	5	9
	2019	92	1	7
	2017	88	5	7
	2015	87	8	5
	2013	91	4	4
	2011	87	7	6
	2009	92	5	4
	2006	84	6	10
	2003	88	7	5
Kaupunkimainen kunta	2023	83	9	8
	2021	85	7	9
	2019	86	7	7
	2017	85	6	8
	2015	88	7	6
	2013	88	9	4
	2011	84	8	9
	2009	90	5	4
	2006	85	9	6
	2003	85	7	8
Taajaan asuttu kunta	2023	78	9	12
	2021	76	8	16
	2019	78	14	8
	2017	75	9	16
	2015	79	13	7
	2013	89	7	4
	2011	81	8	11
	2009	91	3	6
	2006	81	10	9
	2003	83	10	7
Maaseutumainen kunta	2023	81	8	11
	2021	78	12	10
	2019	76	12	12
	2017	77	14	10
	2015	76	14	10
	2013	83	13	3
	2011	87	7	6
	2009	83	10	8
	2006	80	9	11
	2003	77	12	11

PERIAATTEELLINEN VALMIUS ANTAA ELIMENSÄ
KÄYTETTÄVÄKSI OMAN KUOLEMAN JÄLKEEN

		<i>Olisi valmis</i>	<i>Ei olisi valmis</i>	<i>Ei osaa sanoa</i>
KAIKKI	2023	83	8	9
	2021	83	7	10
	2019	85	8	8
	2017	81	8	10
	2015	85	9	6
	2013	88	8	4
	2011	84	7	8
	2009	89	6	5
	2006	83	8	8
	2003	83	9	8
Työväestö	2023	83	9	8
	2021	86	8	6
	2019	86	7	8
	2017	82	8	11
	2015	91	4	5
	2013	91	7	1
	2011	86	5	9
	2009	90	6	4
	2006	86	7	7
	2003	83	10	7
Ylempi thlö /johtaja	2023	93	3	4
	2021	92	2	6
	2019	92	3	5
	2017	86	9	5
	2015	88	8	4
	2013	90	6	4
	2011	88	7	6
	2009	92	3	5
	2006	90	7	4
	2003	90	9	1
Alempi thlö	2023	94	1	6
	2021	92	-	8
	2019	91	6	3
	2017	90	-	10
	2015	86	6	7
	2013	91	4	5
	2011	92	5	4
	2009	95	3	3
	2006	89	4	7
	2003	92	4	3
Yrittäjä	2023	88	2	9
	2021	82	8	10
	2019	85	6	8
	2017	82	8	9
	2015	85	10	4
	2013	89	9	2
	2011	86	4	10
	2009	88	2	9
	2006	88	4	8
	2003	89	8	3
Opiskelija	2023	80	13	7
	2021	87	1	12
	2019	82	10	8
	2017	84	6	10
	2015	91	4	5
	2013	89	7	4
	2011	83	8	9
	2009	90	8	2
	2006	81	9	10
	2003	91	3	6
Eläkeläinen	2023	74	12	14
	2021	69	15	17
	2019	78	12	11
	2017	72	14	13
	2015	74	17	9
	2013	81	12	7
	2011	79	12	9
	2009	85	9	7
	2006	71	14	15
	2003	70	11	19

PERIAATTEELLINEN VALMIUS ANTAA ELIMENSÄ
KÄYTETTÄVÄKSI OMAN KUOLEMAN JÄLKEEN

		<i>Olisi valmis</i>	<i>Ei olisi valmis</i>	<i>Ei osaa sanoa</i>
KAIKKI	2023	83	8	9
	2021	83	7	10
	2019	85	8	8
	2017	81	8	10
	2015	85	9	6
	2013	88	8	4
	2011	84	7	8
	2009	89	6	5
	2006	83	8	8
	2003	83	9	8
Kansa-/peruskoulu	2023	83	3	14
	2021	48	18	33
	2019	69	18	13
	2017	73	11	16
	2015	63	23	14
	2013	75	16	10
	2011	72	12	15
	2009	77	12	11
	2006	65	15	21
	2003	65	16	19
Keski-/amm.koulu	2023	83	3	14
	2021	76	12	13
	2019	79	10	11
	2017	75	12	13
	2015	83	10	7
	2013	86	11	3
	2011	83	7	10
	2009	89	7	4
	2006	81	11	8
	2003	82	10	8
Ylioppilas/opisto	2023	87	6	7
	2021	88	5	7
	2019	89	5	6
	2017	85	6	9
	2015	90	6	5
	2013	91	6	3
	2011	87	7	5
	2009	93	3	4
	2006	91	4	5
	2003	92	4	4
Korkeakoulu	2023	88	5	7
	2021	89	3	8
	2019	91	5	5
	2017	91	4	5
	2015	89	7	4
	2013	93	3	4
	2011	88	7	6
	2009	93	2	5
	2006	88	6	7
	2003	87	10	4

PERIAATTEELLINEN VALMIUS ANTAA ELIMENSÄ
KÄYTETTÄVÄKSI OMAN KUOLEMAN JÄLKEEN

		<i>Olisi valmis</i>	<i>Ei olisi valmis</i>	<i>Ei osaa sanoa</i>
KAIKKI	2023	83	8	9
	2021	83	7	10
	2019	85	8	8
	2017	81	8	10
	2015	85	9	6
	2013	88	8	4
	2011	84	7	8
	2009	89	6	5
	2006	83	8	8
	2003	83	9	8
KESK	2023	86	7	7
	2021	80	11	8
	2019	79	9	12
	2017	71	12	17
	2015	83	11	7
	2013	88	9	3
	2011	84	8	8
	2009	92	3	5
	2006	76	9	15
	2003	79	11	10
SDP	2023	87	7	6
	2021	87	5	8
	2019	84	8	8
	2017	89	4	7
	2015	89	5	5
	2013	87	7	5
	2011	91	7	2
	2009	90	4	6
	2006	86	9	5
	2003	80	8	12
KOK	2023	89	3	8
	2021	88	4	8
	2019	92	5	3
	2017	89	4	6
	2015	87	7	6
	2013	94	5	1
	2011	89	7	4
	2009	94	4	2
	2006	92	4	5
	2003	89	4	7
VAS	2023	95	2	3
	2021	96	2	3
	2019	89	8	3
	2017	93	2	5
	2015	91	5	3
	2013	98	-	2
	2011	90	8	3
	2009	93	7	-
	2006	89	4	7
	2003	89	5	6
VIHR	2023	93	2	5
	2021	96	-	4
	2019	95	3	3
	2017	97	1	2
	2015	97	1	1
	2013	96	3	1
	2011	94	2	5
	2009	96	2	3
	2006	96	1	3
	2003	94	6	-
PS	2023	73	16	11
	2021	79	10	11
	2019	83	9	8
	2017	77	7	17
	2015	81	14	5
	2013	81	14	5
	2011	88	5	7

PERIAATTEELLINEN VALMIUS ANTAA ELIMENSÄ
KÄYTETTÄVÄKSI OMAN KUOLEMAN JÄLKEEN

		<i>Olisi valmis</i>	<i>Ei olisi valmis</i>	<i>Ei osaa sanoa</i>
KAIKKI	2023	83	8	9
	2021	83	7	10
	2019	85	8	8
	2017	81	8	10
	2015	85	9	6
	2013	88	8	4
	2011	84	7	8
	2009	89	6	5
	2006	83	8	8
	2003	83	9	8
Alle 20000€ /vuosi	2023	66	19	15
	2021	79	8	14
	2019	82	8	10
	2017	80	10	9
	2015	79	12	9
	2013	87	9	4
	2011	80	12	8
	2009	90	10	-
	2006	79	12	9
	2003	71	12	17
20001- 50000€ /vuosi	2023	84	7	9
	2021	79	9	12
	2019	83	11	6
	2017	83	7	10
	2015	84	11	6
	2013	87	11	3
	2011	87	10	4
	2009	91	9	-
	2006	88	6	6
	2003	86	8	6
50001- 85000€ /vuosi	2023	91	3	6
	2021	90	5	6
	2019	89	4	7
	2017	86	7	7
	2015	89	5	5
	2013	93	4	3
	2011	86	5	8
	2009	92	4	4
	2006	88	5	7
	2003	90	7	4
Yli 85000€ /vuosi	2023	91	4	5
	2021	97	2	4
	2019	93	2	4
	2017	87	4	9
	2015	90	6	4
	2013	92	5	2
	2011	92	3	5
	2009	96	2	2
	2006	92	3	5
	2003	91	7	2

PERIAATTEELLINEN VALMIUS VASTAANOTTAA SIIRTOELIN,
JOS SAIRAUDEN HOITO VAATII SITÄ

		<i>Olisi valmis</i>	<i>Ei olisi valmis</i>	<i>Ei osaa sanoa</i>
KAIKKI	2023	86	7	7
	2021	90	4	5
	2019	91	5	5
	2017	88	5	7
	2015	90	6	5
	2013	91	6	3
	2011	88	5	7
	2009	89	6	4
	2006	89	5	6
	2003	89	5	6
Nainen	2023	88	5	7
	2021	91	5	4
	2019	92	5	3
	2017	89	5	6
	2015	91	6	3
	2013	93	4	2
	2011	88	7	5
	2009	90	7	4
	2006	89	4	6
	2003	91	5	4
Mies	2023	84	9	7
	2021	90	4	7
	2019	90	4	6
	2017	88	4	8
	2015	88	5	6
	2013	88	8	4
	2011	88	7	5
	2009	89	6	5
	2006	89	6	5
	2003	86	5	9

PERIAATTEELLINEN VALMIUS VASTAANOTTAA SIIRTOELIN,
JOS SAIRAUDEN HOITO VAATII SITÄ

		<i>Olisi valmis</i>	<i>Ei olisi valmis</i>	<i>Ei osaa sanoa</i>
KAIKKI	2023	86	7	7
	2021	90	4	5
	2019	91	5	5
	2017	88	5	7
	2015	90	6	5
	2013	91	6	3
	2011	88	5	7
	2009	89	6	4
	2006	89	5	6
	2003	89	5	6
Alle 25	2023	90	4	6
	2021	93	-	7
	2019	86	6	8
	2017	95	1	5
	2015	94	2	4
	2013	95	2	2
	2011	92	4	4
	2009	93	5	2
	2006	93	5	2
	2003	96	2	2
25-34	2023	95	2	3
	2021	94	3	3
	2019	96	2	2
	2017	95	2	4
	2015	98	2	1
	2013	96	2	2
	2011	94	2	4
	2009	97	1	3
	2006	93	3	4
	2003	96	2	2
35-49	2023	93	3	4
	2021	94	2	4
	2019	96	1	3
	2017	93	2	4
	2015	96	2	3
	2013	96	2	1
	2011	93	5	2
	2009	92	4	3
	2006	93	4	4
	2003	95	3	2
50-64	2023	86	7	7
	2021	93	3	4
	2019	94	3	3
	2017	90	6	4
	2015	89	5	7
	2013	92	5	3
	2011	85	7	7
	2009	87	6	7
	2006	88	4	7
	2003	85	7	8
65-	2023	71	16	12
	2021	80	11	8
	2019	80	12	8
	2017	72	12	16
	2015	75	16	9
	2013	74	19	7
	2011	76	16	8
	2009	77	17	6
	2006	76	12	12
	2003	70	9	21

PERIAATTEELLINEN VALMIUS VASTAANOTTAA SIIRTOELIN,
JOS SAIRAUDEN HOITO VAATII SITÄ

		<i>Olisi valmis</i>	<i>Ei olisi valmis</i>	<i>Ei osaa sanoa</i>
KAIKKI	2023	86	7	7
	2021	90	4	5
	2019	91	5	5
	2017	88	5	7
	2015	90	6	5
	2013	91	6	3
	2011	88	5	7
	2009	89	6	4
	2006	89	5	6
	2003	89	5	6
Pääkaupunkiseutu	2023	87	4	8
	2021	92	4	4
	2019	95	2	3
	2017	92	3	5
	2015	93	3	4
	2013	95	4	1
	2011	92	5	3
	2009	89	7	4
	2006	86	6	9
	2003	90	5	5
Kaupunkimainen kunta	2023	87	8	5
	2021	92	4	4
	2019	89	6	5
	2017	89	5	6
	2015	91	5	4
	2013	90	6	4
	2011	87	8	6
	2009	90	5	5
	2006	90	6	4
	2003	90	4	6
Taajaan asuttu kunta	2023	86	6	9
	2021	86	4	10
	2019	89	5	5
	2017	88	4	9
	2015	84	9	7
	2013	91	6	3
	2011	86	8	6
	2009	90	7	4
	2006	89	3	8
	2003	91	5	5
Maaseutumainen kunta	2023	80	9	11
	2021	89	6	5
	2019	91	6	4
	2017	84	8	8
	2015	86	6	8
	2013	91	8	2
	2011	90	5	5
	2009	87	7	6
	2006	90	5	5
	2003	86	6	8

PERIAATTEELLINEN VALMIUS VASTAANOTTAA SIIRTOELIN,
JOS SAIRAUDEN HOITO VAATII SITÄ

		<i>Olisi valmis</i>	<i>Ei olisi valmis</i>	<i>Ei osaa sanoa</i>
KAIKKI	2023	86	7	7
	2021	90	4	5
	2019	91	5	5
	2017	88	5	7
	2015	90	6	5
	2013	91	6	3
	2011	88	5	7
	2009	89	6	4
	2006	89	5	6
	2003	89	5	6
Työväestö	2023	91	5	4
	2021	92	4	4
	2019	93	3	4
	2017	91	4	6
	2015	95	3	2
	2013	95	4	2
	2011	91	4	4
	2009	92	5	3
	2006	89	3	8
	2003	89	7	4
Ylempi thlö /johtaja	2023	93	2	5
	2021	96	-	3
	2019	98	2	1
	2017	94	3	3
	2015	93	4	3
	2013	96	4	1
	2011	94	4	2
	2009	92	4	5
	2006	95	3	2
	2003	95	3	2
Alempi thlö	2023	90	3	8
	2021	98	2	1
	2019	98	2	-
	2017	97	1	2
	2015	93	3	4
	2013	96	-	4
	2011	93	5	2
	2009	94	1	5
	2006	89	6	5
	2003	99	1	-
Yrittäjä	2023	89	6	5
	2021	92	1	-
	2019	95	2	4
	2017	86	5	9
	2015	89	3	8
	2013	95	2	3
	2011	87	7	6
	2009	89	3	7
	2006	97	-	3
	2003	92	2	6
Opiskelija	2023	92	3	5
	2021	92	1	7
	2019	86	7	7
	2017	99	-	1
	2015	96	1	3
	2013	97	1	2
	2011	92	4	4
	2009	93	4	3
	2006	94	4	2
	2003	96	1	3
Eläkeläinen	2023	73	16	11
	2021	82	10	8
	2019	83	10	7
	2017	74	11	14
	2015	77	13	10
	2013	78	16	7
	2011	76	14	10
	2009	78	16	6
	2006	78	12	11
	2003	74	8	19

PERIAATTEELLINEN VALMIUS VASTAANOTTAÄ SIIRTOELIN,
JOS SAIRAUDEN HOITO VAATII SITÄ

		<i>Olisi valmis</i>	<i>Ei olisi valmis</i>	<i>Ei osaa sanoa</i>
KAIKKI	2023	86	7	7
	2021	90	4	5
	2019	91	5	5
	2017	88	5	7
	2015	90	6	5
	2013	91	6	3
	2011	88	5	7
	2009	89	6	4
	2006	89	5	6
	2003	89	5	6
Kansa-/Peruskoulu	2023	75	8	17
	2021	74	16	10
	2019	83	3	13
	2017	71	11	18
	2015	72	16	12
	2013	79	15	9
	2011	73	13	14
	2009	81	13	6
	2006	80	9	11
	2003	77	9	14
Keski-/amm.koulu	2023	82	10	7
	2021	85	7	7
	2019	87	7	6
	2017	86	7	8
	2015	88	5	7
	2013	89	7	3
	2011	89	7	4
	2009	87	8	5
	2006	87	6	7
	2003	90	5	5
Ylioppilas/opisto	2023	90	5	5
	2021	94	2	4
	2019	94	3	3
	2017	92	3	5
	2015	93	4	2
	2013	94	4	1
	2011	91	5	4
	2009	92	5	3
	2006	93	3	4
	2003	93	2	5
Korkeakoulu	2023	87	5	8
	2021	94	2	4
	2019	94	4	2
	2017	94	2	4
	2015	92	5	3
	2013	96	1	3
	2011	88	9	3
	2009	96	2	2
	2006	94	4	2
	2003	92	3	5

PERIAATTEELLINEN VALMIUS VASTAANOTTAA SIIRTOELIN,
JOS SAIRAUDEN HOITO VAATII SITÄ

		<i>Olisi valmis</i>	<i>Ei olisi valmis</i>	<i>Ei osaa sanoa</i>
KAIKKI	2023	86	7	7
	2021	90	4	5
	2019	91	5	5
	2017	88	5	7
	2015	90	6	5
	2013	91	6	3
	2011	88	5	7
	2009	89	6	4
	2006	89	5	6
	2003	89	5	6
KESK	2023	89	4	7
	2021	95	1	4
	2019	90	5	5
	2017	87	6	7
	2015	86	9	5
	2013	92	5	3
	2011	89	8	3
	2009	94	3	3
	2006	91	6	3
	2003	87	6	6
SDP	2023	88	8	4
	2021	90	7	3
	2019	90	8	3
	2017	90	4	7
	2015	90	7	3
	2013	89	9	2
	2011	89	5	6
	2009	91	6	3
	2006	92	4	4
	2003	89	4	7
KOK	2023	91	4	5
	2021	95	2	3
	2019	92	4	4
	2017	91	4	6
	2015	93	3	4
	2013	94	6	1
	2011	92	7	2
	2009	91	5	4
	2006	92	4	3
	2003	89	2	9
VAS	2023	87	12	2
	2021	89	8	3
	2019	94	1	5
	2017	90	5	6
	2015	88	5	7
	2013	95	3	2
	2011	87	7	5
	2009	93	7	-
	2006	89	4	8
	2003	97	-	3
VIHR	2023	96	3	1
	2021	95	-	4
	2019	94	4	2
	2017	97	2	2
	2015	97	2	1
	2013	97	3	-
	2011	96	3	2
	2009	95	1	4
	2006	99	1	-
	2003	99	1	-
PS	2023	82	10	8
	2021	91	5	4
	2019	91	5	4
	2017	93	5	3
	2015	90	4	6
	2013	91	6	-
	2011	93	2	5

PERIAATTEELLINEN VALMIUS VASTAANOTTAA SIIRTOELIN,
JOS SAIRAUDEN HOITO VAATII SITÄ

		<i>Olisi valmis</i>	<i>Ei olisi valmis</i>	<i>Ei osaa sanoa</i>
KAIKKI	2023	86	7	7
	2021	90	4	5
	2019	91	5	5
	2017	88	5	7
	2015	90	6	5
	2013	91	6	3
	2011	88	5	7
	2009	89	6	4
	2006	89	5	6
	2003	89	5	6
Alle 20000€ /vuosi	2023	81	12	7
	2021	89	6	6
	2019	86	6	8
	2017	85	8	7
	2015	83	11	6
	2013	91	7	3
	2011	82	9	9
	2009	87	9	3
	2006	84	8	8
	2003	82	7	11
20001- 50000€ /vuosi	2023	85	10	6
	2021	91	5	4
	2019	89	7	4
	2017	87	6	8
	2015	89	5	6
	2013	87	11	2
	2011	90	7	3
	2009	88	7	5
	2006	92	4	4
	2003	90	4	6
50001- 85000€ /vuosi	2023	93	4	3
	2021	93	3	5
	2019	96	1	2
	2017	95	2	3
	2015	95	4	2
	2013	96	4	1
	2011	92	6	2
	2009	93	5	2
	2006	89	6	6
	2003	96	2	3
Yli 85000€ /vuosi	2023	92	3	6
	2021	96	2	2
	2019	98	1	1
	2017	91	2	7
	2015	93	3	3
	2013	95	3	2
	2011	95	5	1
	2009	94	3	4
	2006	94	2	4
	2003	94	2	4

LOMAKE

Kansalaisten käsitykset elinluovutuksesta 2023

K1 Olisitteko valmis siihen, että elimiänne voitaisiin kuolemanne jälkeen käyttää toisen ihmisen sairauden hoitoon?

Kyllä
Ei
Ei osaa sanoa

JOS MIELIPIIDE (vaihtoehto 1 tai 2 kysymyksessä K1)

K2 Ovatko lähimmäisenne tietoisia tästä tahdostanne?

Kyllä ovat
Eivät ole
Ei osaa sanoa

JOS EI OLE VALMIS (K1=2)

K2b Miksi ette ole valmis siihen, että elimiänne voitaisiin käyttää? Sanokaa KYLLÄ kaikkien seuraavaksi luettelemieni, Teille kyseeseen tulevien vaihtoehtojen kohdalla.

LUETTELE 1-5
ROTATOIDAAN 1-4

Uskontonne kieltää elinluovutuksen
Ette luota terveydenhuoltojärjestelmään
Pelkäätte, että elimenne annetaan jollekulle, joka ei mielestänne ansaitse niitä
Ajattelette, että elimenne eivät kelpaa luovutettavaksi
Jokin muu syy
Ei osaa sanoa

K3 Entä oletteko tietoinen kaikkein lähimmän omaisenne elinluovutustahdosta?

HUOM! TÄSSÄ OLLAAN KIINNOSTUNEITA SIITÄ, TIETÄÄKÖ HENKILÖ, EI SIITÄ, MIKÄ LÄHEISEN KANTA ON
ELINLUOVUTUSTAHDOLLA TARKOITETAAN TAHDOSTA LUOVUTTAA ELIMENSÄ TOISEN IHMISEN SAIRAUDEN HOITOON (K1:SSÄ JA K2:SSA PUHUTTU).

On tietoinen
Ei ole tietoinen
Ei osaa sanoa

K4 Olisitteko itse valmis vastaanottamaan siirtoelimen, jos sairautenne hoito vaatisi sitä?

Kyllä
Ei
Ei osaa sanoa

K5 Jokainen on lain mukaan elinluovuttaja, jos ei ole sitä kieltänyt. Elinluovutustahdon ilmaiseminen helpottaa ja nopeuttaa luovutustapahtumaa. Oletteko ilmaissut elinluovutustahdonne?

Kyllä

Ei

Ei osaa/halua sanoa

JOS ON (K5=1)

K6 Miten olette ilmaissut elinluovutustahdonne?

LUETTELE 1-4

Elinluovutuskortilla

Mobiilisovelluksella

Omakanta-palvelussa

Kertomalla läheiselle

Jotenkin muuten (SPONTAANI)

Ei osaa/halua sanoa

K7 Oletteko tietoinen, että terve aikuinen voi luovuttaa toisen munuaisensa läheisensä tai muun henkilön sairauden hoitoa varten?

Kyllä

Ei

Ei osaa sanoa

K8 Olisitteko valmis luovuttamaan toisen munuaisenne läheisellenne, jos hänen sairautensa hoito vaatisi sitä?

Kyllä

Ei

Ei osaa sanoa

K9 Keskustellaanko elinluovutuksesta julkisuudessa riittävästi? Sanoisitteko, että siitä keskustellaan...?

LUETTELE 1-3

Sopivasti

Liian vähän

Liikaa

Ei osaa sanoa

K10 Mistä seuraavista olette itse saanut elinluovutusta koskevaa tietoa? Sanokaa KYLLÄ kaikkien Teille kyseeseen tulevien kohdalla.

LUETTELE 1-11

ROTATOIDAAN 1-10

Televisiosta tai radiosta

Sanoma- tai aikakauslehtien paperiversioista

Sanoma- tai aikakauslehtien verkkoversioista

Internetistä yleensä

Sosiaalisesta mediasta

Kampanjoista tai mainoksista

Perheenjäseneltä

Ystäviltä tai tuttavilta

Työ- tai opiskelupaikasta

Lääkäriltä tai muulta terveydenhuollon ammattilaiselta

Muualta, mistä? _____

Ei mistään edellä mainituista

Ei osaa sanoa